

**JAN BROUWER PZ.
TO MAARTJE KOOIMAN-GROOT AND FAMILY**

**ORANGE CITY, IOWA
TO ANDYK, THE NETHERLANDS**

MARCH 8, 1892

Dear mother and family:

I take up the pen to write you a little letter to tell you about our situation. We are all in good health, we are very well thus far. Little Bet is still a light-weight child but well, and has a good red color. She has gone to the new place with Antje (Baas), which is near the school. There all instruction is in English, so she will learn the language too, and Antje has company, which she wanted badly. They live 60 miles from here. Lourens (Gorter) and Pieter (Brouwer) have rented a farm there, 400 acres, for three years, the first year a dollar and a quarter an acre, the other two years a dollar and a half. The owner [Translator's note: unclear]

Things are getting expensive here. Land is rented for \$3 to \$4 an acre. With a small crop it is too much. Since I have been here, land has increased in price \$10 to \$15. I could have realized \$1600.

Mother (Hil) is still with us, old and able to take care of herself. She is at the table every day. But she has trouble with her nerves, due in part to the death of Cornelis, and besides because my children were going quite far away, the third and worst the case of _____, which is serious. Oh that sad temper??

All is well with Simon Prins. He is on his farm, has 5 cows, 4 horses, 7 hogs, 80 chickens, 200 acres of land, and is well satisfied. Pieter (Brouwer's son) and Trintje Prins are getting along well together.

It was a joy to learn from the letter of Pieter (Kooiman Pz.) that you are in good health, and also mother in her old age. And, mother, it is my wish that the Lord will spare you for a time, and that you may spend your remaining days in health and peace, and may experience the Lord's blessed nearness, for His name's sake.

I would very much like to be back with you sometime, but the distance is too great. And, Pieter Kooiman, I was glad that I had learned about your complete innocence in my conversation with Simon Prins, and so I have accused you without cause, but through someone else, through father, but enough of that. Father and Mother have done much for me. Be so kind as to write sometime about your situation and all about your affairs, how many cows you milk, how many Simon Koolhaas does, and how Cornelis and Maartje (Koolhaas) are getting along. Are they still bothered with _____? And Willem (Kooiman, Pz.), how is he? Can he no longer walk? And his children. And how is Wouter Sas?

Now in anticipation, I close. It is bedtime. Receive our greetings.
I am your son-in-law and brother-in-law,

J. Brouwer, wife and children

Jan Brouwer - De van Maasjij Koning - Spant

Uman Cite 8 Maart 1898

Go lieke vbroeder en verdere
vamilie ik met heeren de per eens
op een u lieken een letterlijke te schij
ijner megens omse hoestare myjig
alle en een goede vrelaten my
kenne heel geone tot dus ver de heer
ne het is my licht van percond
manne genen een goede vrede kluen
wij is met vthijie maar de minne
pode geanen dan is wij dem by
schonef deun ist alles enjols dan
veert wij die taal ook en vthijie
het vrelschap en wij vren ey
gring wij vrene so myil van
mijn af vrelens en vrelor helle
dun een van vrelen vreny hen
dert vtheers vren 3 jaar he t een
to's een dille en vreny de vrelere a
van dille en een huff de heer vrel
vren vren de vrelere vren

het vren hieft dan het vren
vren vren vren 3 een by vrelere
de vtheers met een vrenvrelere
sit te vrel vren lang ik vrenvren
is het vren vren de 10 tot 15 de
vrenvren vrelere ik vren vrel
16 vrenvren vrelere vrenvrelere
vrenvren vrenvren, vrelere is my
vren vren, en het vrenvren by vren
vren de vrel by vrel. vrenvren
vren vren vren de vrenvren, vren
al dan het vrel vrenvren vren
vren vren dan by vrenvren
vrenvren vren vren vren vren
de vrel en de vrenvren vrenvren
vren vren vren vren vren vren
is a die vrenvren vrenvren vren
alles vren en vren in vrenvren
vren vren vren vren vren vren
so vrenvren vrenvren vrenvren vren
goed te vrenvren vrenvren vrenvren
vren vren vren vren vren vren

het wraak mijn verplijden Joden
Gevondheit te overnemen uit de kist
van Pieter en ook vloeder indan
Baderdom en vloeder dat de these
u mag ook spant id mijn wens
en dat hij de overice dinge in
Gomcheit en wete mag overste
in als Heem katinge indigine
mooij. There en schiedte om mijn
mann's wil ik am wrel eend
Graag by u biden mijn man doe
afstom is te juw
en Pieter Hermann di am eeg
hij. dat ik J. Prins hat goe
ben om u te kennele mstruic
verman en nu heb ik u bestul
dijt vander reden te hebben daj
den een vander door vander mag
Gevraag vander en vloeder belte
mijn wrel goe J. Gedum
wies toe goe schijf eend en
vander toe stand en in alle

bedijf haerel kage hij onelkt
haerel J. kordhaas en hore het
Cornelis en Maartje Gant belte
re mag last van haerelle
en willelem hore ist hem hij wens
meer kage en mijn kinderom
en bij wonder nu in vafwag
Voor ik eindelijk het is belth
u hijt vander man end
dele G. J. G. H. H. H. H. H.
ik wilt uwe stemmen
en vafwager J. J. B. B. B. B. B.
De wens van kindere

JAN BROUWER PZ.
TO MAARTJE KOOIMAN-GROOT AND FAMILY

ORANGE CITY, IOWA
TO ANDYK, THE NETHERLANDS

AUGUST 14 (circa 1893)

Dear Mother and family:

I wish to write to you about various matters, and can tell you that we are all well, and that Grietje has given birth to a son, and that mother and child are doing well. Before the delivery there was some difficulty due to the heat, for we have had a warm summer, with temperatures of a hundred, yes over a hundred degrees. For a long time we spent every night with the window and door open, and during the day it was almost too hot to work for man and beast, but it had to be done, for we are busy cutting the wheat and oats. The wheat can be done easily but the oats is difficult. It is almost flat on the ground but we are able to cut most of it. The wheat harvest is good, 57 acres, the oat crop will be average I think, 13 acres of barley is also fine, and the corn, 80 acres, is a bit slow and thin, but, on the whole, looks good, the cows have good pasture, and hay is plentiful, altogether without rain, fat hogs, which are high-priced, over 5 cents a pound, and I still have 20 to sell.

Mother (Hil) is not doing very well, very heavy, her body, hands and legs are all equally fat. She is with Kees (Visser) and Martje (Brouwer) and family. All is quite well with Lourens and Antje. There may be an increase there also at the end of this month. Bet has been there for five weeks already. She likes it there, and they are pleased to have her.

Lourens has rented another farm of 200 acres, four miles from Orange City, near Klaas (Groot) and Trintje (Brouwer), a nice farm. Lourens (Gorter) and Pieter (Brouwer) will farm together, which Pieter wished to do, if it was satisfactory to me, and I can get along by God's grace, with Willem and Reinder.

Just as we are in good health, and I must say that the Lord grants us a great blessing in that we have so little difficulty, it is also my wish that you, in your old age, may enjoy good health the remainder of your days with all of your family, and also that the Lord may be your guide and comfort in this mesa, wilderness-like table land in Colorado. [?] May the Lord grant you his blessed fellowship, led and directed by Him, and finally to be taken up to heaven with all the redeemed, to walk in the light of His countenance for ever and ever. That is my wish.

Let all of your children know about this letter, or allow them to read it. Write back sometime about your health and all of your activities.

J. Brouwer, Pz., wife and children

de familie Altes redelyk wel
oek by bourens en stulpe daer
kan by oek meer joum overhooft
in laest van dere maard bot
is daer of 5 orke t overship
die is daer young en wille haue
young hebbe bourens heeth een
maere haue gehuue van soo
Alkest by myl n stat om
houst by Alans en huyghe
mange foun bourens en gueter
hulle rummenen fenne dakt
over Peter young of the myn
goet was en ik kan het
wel wille en reinder wel
seele daer got goet heet of the
ory gerons munge were en ik
mocht regge de these schenke
and een guete wrel daer dakt

my nu weening mekerende myn
dakt is oek myn wrens dakt by
in nuse ouder de overige dage
wres leuen met of de nuse
the in gerons may over hore
en daerboven dakt the nuse
reis man en wester the myn
dit "murey" de these schenke
in myn radige Gemeenschap
en daer hem gelou en bestuar
te worden en ten waeters op
Gevonnen in de radige hennel
met of de overlaste in k ligh
kijns amischijn te wunden
over ewig en of hore is myn
wrens, laet het of nuse kind
wreke of bere wphist eens neting
was of fonscheit om bedlijer
of Broeder P. Wrens en kind

Jan Egmond De aan Mr. Kormann Soest + 1895
van Cijf. v. d. g. d. 14-1895

Geliefde Moeder en familie
de mens u lieken het een en
Andere te schrijven en kon u
wilde dat wij alle weg ge
kon moge zijn en dat goede
bevelen is van een kon en
Moeder en kind beide huy
mogt zijn van de bewaking
was het mogelijk door de
wilde hite want wij hebbe
een heete zomer tegen de
kouders en kouders Ja over de
kouders Grunde al een heel huy
wij lege alle dagte met warm
en chous open en bij clay haat
te heet om te werken over
mens en deest en huy met
het want w' zijn dank aan

wij si enij y van warm op
het v. d. d. met huy de d. d.

Teer van goed maar huy de
van mogelijk het bij huy
plat van de huy huy wij
rijge huy de alles er af
huy is best 51 d. d. huy
huy middelmatig d. d. d.
13 d. d. huy huy de goed
huy de w' w' w' w' w' w'
en d. d. huy stand die best
huy goed huy en huy in
overdeet alles kouders rogen
bij d. d. d. d. d. d. d. d.
heel d. d. d. d. d. d. d. d.
er mag twinkling + verkoops
Moeder dat is niet veel meer
ery dik een s. s. s. s. s. s. s.
huy de beene alles even dik
wij is bij huy en huy de

JAN BROUWER PZ.
TO MAARTJE KOOIMAN-GROOT, PIETER KOOIMAN PZ., AND TRYNTJE KOOIMAN-GROOT

ORANGE CITY, IOWA
TO ANDYK, THE NETHERLANDS

NOVEMBER 12, 1898

Dear Mother, sister, and brother:

I should have written much sooner, but the busyness has prevented it up to this time. By God's grace we are all quite well. Maartje's condition is bad. Her mind is very weak. She knows few of us, or what has been happening.

The father-in-law of Pieter and Willem has visited her because he is a member of the family, but he said it was a bad situation. She cannot keep her hands off when a man visits her. A sad case. Oh, mother, sister, and brother, it can effect me so that I said to Rev. Breen, that if I was sure her soul had been redeemed, that I could wish the Lord would call her home, but the Lord's will be done. He gives no account of his deeds. For who can stay His hand and say, "What doest thou?" We deserve much that would be worse, and He does not deal with us according to our sins. Oh, brohter-in-law P. Kooiman, may we be silent for the flesh does not subject itself to the law. Oh, may the Holy Spirit so work in our hearts that we remain silent and to be at rest in God's will.

Oh, Tryntje Groot, may the Lord move your heart to call upon the Lord. He is to be found. He is the inexhaustible source of righteousness which gushes forth into everlasting life, and whosoever drinks of that water will not thirst throughout eternity. And oh, mother, may the Lord grant that

you, in your old age, may experience the presence of the Lord. That is my wish for the entire family.

Our children are all well. I have visited Pieter and Willem this week. Each one of them has one child, and a second is in prospect for Hiltje and her husband. All is well there. They have two. Lourens and Antje are well also. They have six. Reinder is still at home. He still has no job. Bettje is grown up and lively, a great friend of Antje and Grietje Baas. Antje Baas is keeping company. Cornelis is 8 years old and little Jan is 6 years of age.

This morning the ground was white with snow, but it is almost all gone now. We have had a profitable year. The crops have been good, 119 bushels of wheat, priced at 50 and 51 cents, 120 acres of corn yielding 50 to 60 bushels per acre priced at 22 cents.

All is well with the relatives as far as I know. Klaas Groot at times has stomach trouble. I fear that may be serious sometime.

I close, as ever, your child, brother, and sisters.

J.P. Brouwer, wife, and children.

more the hand
of the
of the
of the

of the
of the
of the
of the

of the
of the
of the
of the

of the
of the
of the
of the

of the
of the
of the
of the

of the
of the
of the
of the

John Brown Sr. and Mary's Cousins - Great
D. Thomas Sr. and
of the

Dear Sirs
1898

of the
of the
of the
of the

of the
of the
of the
of the

of the
of the
of the
of the

of the
of the
of the
of the

of the
of the
of the
of the

og medder frister en
brøder het kun mij her een
gaan dat ik in goed omg
hoop de overna beam tijder
en ik niet dat naar viel
bender was dat ik niet
over dat de beere naar om
leest nauwde deij des beere
nide goetwede hij doet geer
verschijng om teijne dwide
want me kun tijne hant
alsim en rege mit doctij
moet erge is verdienend
mit met ons naar om
den, og omgeon de boer
dat mij inden alle gromde
nideg overde naar het
ouder verpelt hij de
og dat de heilke geed
hante beverke om
den in goed mij te
want de beere

vanne en die beere van

te verpelt ten wijl hij te
id hij het een en
den men hant
dat en niet omge
die naar doet
niet inder
niet
och deere, en og
de beere geer en in
den om geed in de
den des beere de
dat gene geer de
hij mijne
het is mit ons
alles geer bij
de naar
en die beere
en Anke ook
de 6, en

**JAN BROUWER
TO MAARTJE KOOIMAN-GROOT**

**ORANGE CITY, IOWA
TO ANDYK, THE NETHERLANDS**

MARCH 12, 1899

Dear Mother and other family members:

I can tell you people that by God's grace we are all still in good health and hope the same of you. Regarding Maartje she is still the same. Her mind is failing. This is hard on me. Everything is fine at Pieter Brouwer's. They have one child. The same is true at Willem's - one child and a second on the way. Hiltje also has two, and everything is fine. Antje has been ailing all winter, but is well again now. They have moved to Hornick. Hiltje is there too, 60 miles from here. Antje Baas is keeping company with a Frisian boy. Bettje is a fine girl, the oldest at home. Reinder weighs 170 pounds.

I have sold my wheat at \$44 per acre. I made \$220.50 on the deal. The money which I took along from Father and you I have divided among my children, then they can use it themselves. I have made as much as that capital produced. That is now my own. If I had not sold my wheat I would not have been able to give the children what was theirs. And now I am well able to do it. Then I am free from all of them, so they cannot say, "I wish Father would just give me my share." But I gave them what was legally coming to them. Now they are all glad to get it.

The land here is too high priced to produce in proportion to that amount. Now I plan, if the Lord wills, to go to Hornick. There the land is good and level. There it is still sold for \$20, and yields just as much as

here. Then I plan to buy 80 acres again. My family is becoming smaller, and I am getting older, almost 59 years old, so why have such a large business, and then I will be without debt. When I came here I had to go into debt to buy horses, cows, hogs and machinery which required more than a thousand dollars. Now I am debt-free, so you can figure out for yourself whether the money which I received from you people has not brought good return. I am still thankful for it. My hope is that the Lord will help me further, for without Him we are nothing, less than a drop in the bucket and a bit of dust on the balance.

May the Lord bless us here and you there and grant us an abundant entrance into life eternal.

J.P. Brouwer and G. Brouwer and children.

Janus Brouwer 22. van
Mooijst. Loomen. ~~Post~~
-familie

Van Cite 12. Maart 1899

Geleide vloeder en wederse
familie ik: hien uleiden metele
Dat mij: door ges: gecheide alle
vlog: gesone: minge: verkie: hoepse
van uleiden het: rechte: aungande
Almarite is: mng: een: het: rechte
Verstand: heet: klein: het: wil: mij:
hant: bij: Peter: alles: goet: een: hie:
Bij: Willem: het: rechte: een: hie:
de: torrede: stanc: te: abooren
Stichte: heeth: en: ook: twee: alles
Wel: stigte: het: de: heede: vinder
Cinklaan: gemest: want: is: nu
Weer: goet: xij: zijn: verstanen
Want: hennick: daan: is: hilt: ook
be: mijl: van: hier
stigte: band: die: prij: mek: een
kiese: Dorgem: bekig: is: een

Parade: kege: verken: en
merienere: dat: meer: dan
Dyistere: dalters: op: man: dat
heb: ik: ook: mij:
dus: in: hant: bij: het: stoken
of: dat: goet: dan: ik: m: seeg: van
uleiden: niet: goet: heeth: gemene
ik: een: mng: mnd: dankbare
daan: van
De: heere: helpe: mij: werden
ik: mijn: astens: vrint: witen
ken: zijn: mij: niets: minder
dan: een: druppel: van: denemae
in: een: stichte: van: meeg: schant
nu: de: heere: regene: ons: hier
in: uleiden: dan: en: goet: ons
een: mine: insang: in: het: en: gige
kenen: of: of: B: en: G: B: en: hant:

Denke meid de gewas in Luan ook overhijg hoe kunne
huis tieren kinder meegh 150 pen nu tijt hij alle lye dat re
het knige

ik heb mijn tam verheg
een by dultus den steken
Daar heb ik 2 hondert in 50
Hollands van operation

het land is hier te duun
tegen die prijs om het erent
te maaken

Dat dat Gede dat ich vader - nu april ich nu de wese met
en ni meerder heb mee Gekroon na horpich daar is best lanne
Dat deelste nu meer uit am. vlak lanne dan more het met
ieder van mijn kindere dan verhoegt over tinnich Deltus
konne hij het zelf gebruikte het hege chagz eren ten
Daar heb ich wavelum wanner veel op als hier

Als dat kintland beboeg dan denke ik daar een
Dat is nu mijn sigel dagtig ^{over} meer te kroon mijn
Als ik mijn tarmet verhege huis Gexin more kleiner en
Dan heb ik het te kups om ik meten byen 59 daer
De kindere het huure te groen maaken hier Goud bedrijf
En nu kan ik best doen en dan heb ik weinig skulte
Dan ben ik vrijwille op dach

he niet segege ik wem dat vader daen ik hier lissum morest ik
mij mijn deel man gar dat alles op skulte beginne word

ANTIJE GORTER-BROUWER
TO PIETER KOOIMAN WZ. AND FAMILY

ORANGE CITY, IOWA
TO ANDYK, THE NETHERLANDS

MAY 12, 1889

I am also taking up the pen to write a few lines, since the paper is not filled, and wish you, grandmother, many blessings on your birthday, hoping you may live to celebrate many more with those about you, and also thank you for what I have received from you, hoping to be able to use it in good health. And now what more shall I write, since Lourens has already told you both this and that, and so I break off with the pen but not with the heart, hoping we may receive a letter from both of you.

With hearty greetings,

Your granddaughter, A. Brouwer

Betje is also always well at present. She attends the English school. She gets along well with others, but she is spry and does not allow others to get the best of her.

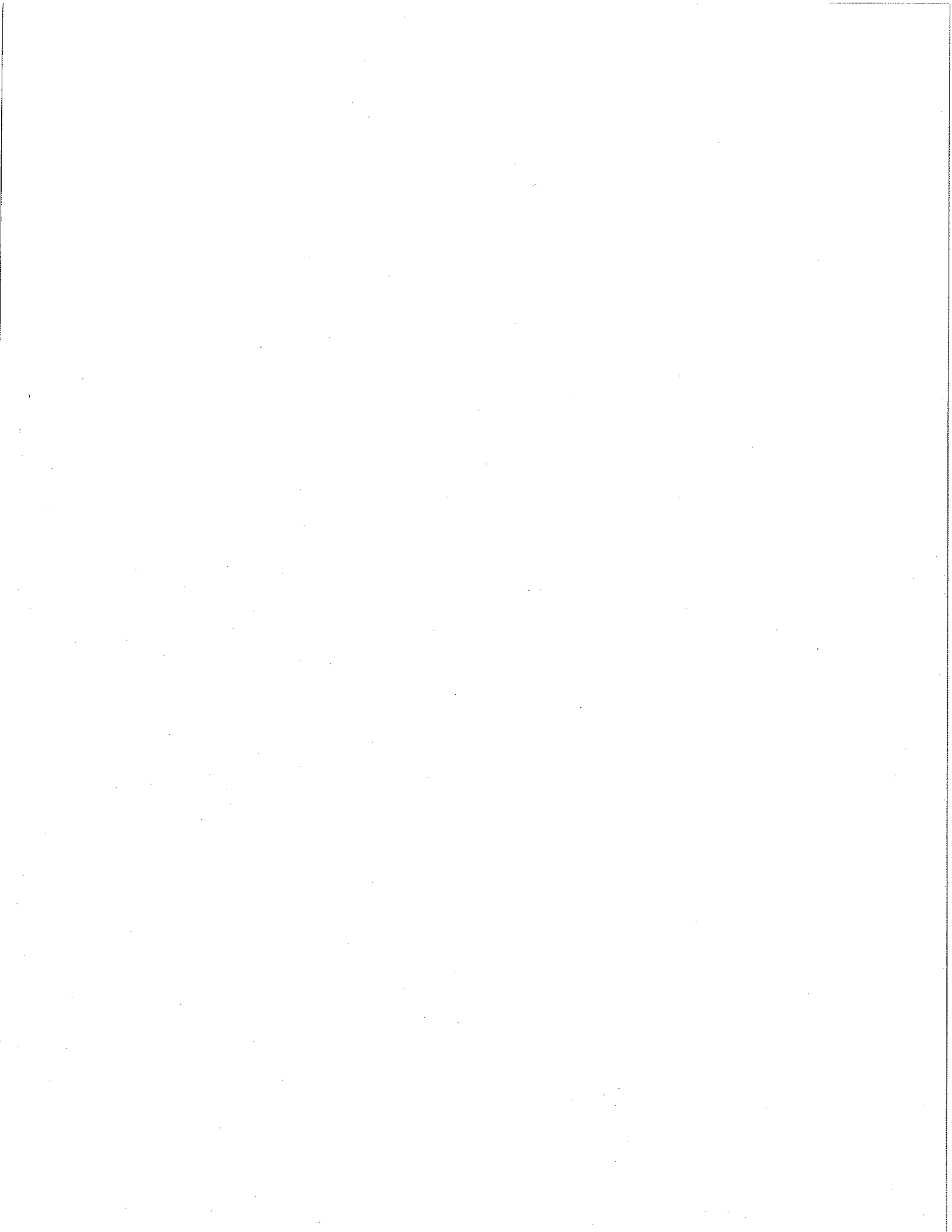
nde brieven uit Amerika, 5.

Antje Gorter-Brouwer aan Pieter Kooiman Wz. en familie te Andijk :
Orange City 12 Mei 1889) Geliefde Grootouders

Ik neem de pen ook eens op om u eenige letteren te schrijven daar het papier niet vol was en wensch u Grootmoeder veel zegen met de vermeerdering uwer jaren hopende (dat) gij dien dag nog menigmaal moogt beleven met degenen die u omringen en zeg u ook dank voor hetgeen ik heb ontvangen hopende het in goede welstand te mogen gebruiken en nu wat zal ik meer schrijven daar Lourens u kuff beiden het een en ander al heeft gemeld en breek dus af met de pen niet met (het) hart hopende ook nog eens een letterje van u beiden te ontvangen na minzame groete u liefhebbende Klieandochter A Brouwer betje is nu ook altijd goed gezond ze gaat nu ook naar het engelse school ze kanne ook goed met elkaar worden maar ze is ook gauw genoeg ze laat er niet op haar kop slaan

VII. Jan Brouwer Pz. aan Pieter Kooiman Wz. en familie te Andijk :
Oran Citij 14 Julij 1889

Waarde Ouders en heele famielie wij zijn door Gods Goedheid alle nog gezond en verneme uit u brief van 12 Junij dat Gij lieden en u kinderen en kleinkinderen ook alle weer zoo wat beter waart tot ons blijdschap want al zit ik alleen van u kant in het verre westen tog Gedenk ik nog veel aan u lieden en ook wort er veel over u lieden Gesproken onder ons ik heb wel eens Gedagt hoe zou moeder het hebbe met de warmte want zoo als Siemon schreef van 86 Graade dan is het in Nederland drukent warm het is met 100 graade hier niet zoo erg, het is hier ook alle daage warm zoo wat van de 90 tot 100 Graade maar wij hebbe er Geen half uur om verzuimd, het staat er buiten onheille hier Goed-voor de Graane zijn best de Garst Gaat om Kees Visser is doende en bij welzijn ik over twee daage en voors is alles best tarw hever koorn en tevredenheid er bij dat is toch het aangenaamste want het is beter een drooge bete brood meet vrede, als een huis vol Gaalagte beeste met twist zegd zalemon Grietje en Maartje kunne heel best met malkaar en alle en kleine bet houd erg van moeder, als de andre nog eens stout zijn, dan zijt betje Jullie moete zoo niet stout weze aars Grad moeder weer na Nederland hoor Gister kreeg ik Louw bij mijn met een blijde tijding Antje is moeder geworden van een dogter Marjtje Gorter alles Goed heel voorspoedig dus een Gebooren Amerikaan en Gij vraagt of die 2 kaaze van 6 koeje is ik heb 3 vaarse een het verleden kerst Gekalfd 2 twinters die ware erg skraal om reden ik er Alles voor koope moets en niet te veel in de buul was, en niet te veel Gras door de droogte en 1 die moet nu van de kerst al kalfe een meel (maal, melkgift voor 1 keer) de room er af en een meel zoet, dan maake wij 10 pont kaas Amerikaans ponde, Nederlands pont is hier vergeten, ook Amerikaanse cente Zakel is zoo wat rente nier hij verhuurt zijn land om derden hij het 5 koeje en wat varkens maar hij wil na(ar) stat Geheel renteniere, Willen Kooiman is bij de weduwe Gerrie kooiman tuis en bouwt een Akker (acre) of 6 a 7 land hij het in kort bij mijn te Gast Geweest en was best in zin, Manne Grood het bij mijn Geweest toen hij te huis kwam was het eerste woord of Gij hier tevreden zijt hoef ik niet (te) vragen dat kan ik wel zien het viel hem mee en voors zult Gij hem zelf wel spreekte zoo de Heere hem in veiligheid tot de zijne brenge wil voors de heelle famielie Alles Goed ook moeder(Hil) Groed voor Al de heelle famielie want ik heb slegt tijd tot schrijven het is Avons 8 uur eer ik Gedaan heb Zijt van Alle GeGroet zoo noem(en) wij ons uw kinderen en kleinkinderen J Brouwer Grietje Brouwer en kinderen



Oude brieven uit Amerika.

I. Jan Brouwer Pz. aan zijn schoonvader Pieter Kooiman Wz. en familie
Orange Citij 25 junij 1888.

Waarde ouders broeders en zusters en kinderen

wij hebben uwen brief in Gezondheid ontvangen tot onze blijchap en vernomen hebbe dat Gij lieden alle nog in Gezondheid moog verkeere, hooppende dat die voor regtte nog bij u lieden zijn mag dat is mijn wens ik hat al lang uitGezien na een brief, maar ik heb een brief Gehad van Simon Prins die was knorende dat hij geen een brief van de broeders of zusters Gehat heeft, dat zal dan het Geval bij u ook wel zijn en dat spijt mij, maar ik ben in dezen on schuldig ik heb er een Geschreeven op de boot en weg Ge stuurd ook een van rooszeland verzonden al twee van oranje Citij dit is de derde 2 zijn zeker weg Geraakt het spijt mij erg, nu vader en moeder (ik) hoope dat deze u lieden mag Geworden en dat ik u onze Gezondheid nog kan meede deele van alle en dat wij hier best tevreden zijn in rozeland were wij slegt tevreden daar was het heel duur en duur wone daar had ik en klaas Groot een onder huis Gehuurd voor tien dollars in de maand en dan Geen roet Grond waar een Ardappel Gezet kon worde daar wasze wij zoo loof, dat ik en C visser en moeder zijn vertroken na oranje city toen ben C visser en louw Gorter voor uit Gegaan en hebbe dit Gehuurt een huis wel vijftien Akkers (acres) land voor vijftien Dollars in de maand daar hebbe wij honderd roede toe Ardappen 30 roede toe boone en 2 Akkers (acres) toe kooren (corn, mais) 40 vrugtboome Allebesse Aarbesze kruisbesze braamboosze (frambozen) Paais Plante ~~daar~~ daar (ik) wjen van maake dan hebbe wij 50 kippe 2 varkens en 4 koeje en de koeje hebbe Goed Gras dus ik ben blij hier te zijn want dat is Geen verglijking, wij 15 Dol(lars) ik en C visser, en klaas een kaal huis voor 8 Dollars nu kunne wij voor ons zelf werke en klaas (Groot) en (Pieter)(Sluis die werke Aan het spoor een Dol, de weduwe kooiman woond aan het westelijk deel van de stat en wij het laatste huis Aan de zuidkant van de stat alles in het Geboomte bas van der Aarde een zoon van klaas van der Aarde van buurtje wij zijn Geen 5 mienute van elkander. het is hier best land maar (ik) kan er niet veel van zegge we zijn hier kort. de kinderen zijn hier best tevreden en Willem en Reinder en hiltje loope school en leere Engels dat gaat al Goed willem is de baas in dat school waar hij is zij Praate al heel wat engels dat leert voor kindere gauw en loope op blote beene Pieter is uit dienen hij het zijn tweede baas ik had t verhuert bij de eerste voor 10 dol lars in de maand dan moest hij alle werke leere in plaas van dat moest hij alle daage op paart 200 en 50 koeje hoede en dat zonder zaal hij hat hem zoo stuk Gereeden dat hij niet zitte kon hij kwam verzukkeld te huis toen heeft hij een week tuis Geweest toen kwam er een ander die heeft hem Gehuert voor 13 dollars in de maand daar is hij heel best tevreden en leert Alles. nu vader en moeder, wij zijn hier best tevreden en wil niet Graag weer na holland te rug en tog bedank ik u lieden voor Alle weldaden die ik van u lieden Genoten heb en nog Geniet, nu schrijf mij hoe het met Pieter (Kooiman) en zijn gezin is en zijn bedrijf en of de koeje Goed Geve en met Kool- (Simon Kool) Haas en Gezin en zijn bouw hoe het met Onelis gaat en willem en zijn gezin en hoe het lopen gaat of het zoo blijft of verslegt en bouw bij wouwter zas en zijn gezin en bedrijf Willem (Kooiman) (zg. "ventje") weete wij niet As dat het hier in de courand Gestaan het dat M schuurman is overgekomen en daar onder stond van de naam van kooistraa voors laat ik het daar

e brieven uit Amerika, 2.

der (Hil Blokker) is bij mijn Gij moet de Groetenis hebbe van haar vader en moeder zijt van ons Alle GeGroet de Heere schenkke u in uwe erdom uit zinnne volheid Genade voor Genade om zijns zelf wli is mijn s zoo noem ik uw schoonzoon en klein kindere J Brouwer Pz.

II . Jan Brouwer Pz. aan Pieter Kooiman Wz. en familie te Andijk ;
ranGe Citij 29 Juli 188(8)

elievde Ouders en famielie Wij Door Des Heer(en) Goedheid Alle Nog i een Goede Welstand hoopende van u lieden HetzelfDe Wij hebbe Anders en Drukke tijt GeHat Want De famielie uit roozeland is ToC ons Over- gekomen ook in een reedelijke Welstand Met Het Doel om hier te verstie- en Klaas Die Heeft van De Weesk Om Een farm Te Koop Geweest 5 1/2 jl bezuiden De stat Orag Citij 160 Akkers (acres) Grood met Een Goed huis en een Grood boombos Die was Te Koop Dartig en een half Dollar? en Goede farm en De Kondjezie Die was Duizend en 80 Dollars er op staale en het Overige er op staan blijfe Tegen 8 (!) Perzent intrést, mar hij was Klaas Te Grood Die zag er af, ik hat A van Der Meide Ge- raagt Dat Die een farm voor Mij zou huure Want De Weduwe Kooiman zijt at Moest ik Doen Dan hat k een vertrouwt man Die het beste voor (mij) ou Doen Maar De Huur Plaaze Die zijn zoo Krap Dat van Der Meide zij ten mij ik weet Geen Plaas of verweg, en Al Onder AmerieKaane, Dan voor e zelfde huur Waarde, Daar hat ik Geen zin aan, ik hat mijn Geld uit zezet bij v D Meide Dat is ook de bank van Hospers De bankkier, voor en half Jaar, toen zij van D Meide tegen mijn Die farm zigt (ziet) Klaas) Grood Daar af dan ken Gij hem Meest Wel koope, ik zij zou het anne Dat ik er op vooruit Koome Kan, wel zij v D Mei(de) beter als huure, toen heb ik er Met De Weduwe kooiman Over Ge(s)Prooken Die raade mij er erg aan laat hem Niet Gaan, ik heb ook Met Domenie er Over e(s)Prookken Die raade mij ook erg aan, toen Was het Vrijdag en Zaterdag oest ik uit slag Geve, ik vroeg aan mijn swaagers Wat moet ik Doen Die zijdde ook Alle Dat ik Moest hem neme Wij zulle wel Wat hellepe, Dus ik heb Die farm Gekogt Zaterdag voormiddag na Demiddag OverGe- schreefen en De Koop Akte is Te reegestreeren, en ik Krijg Over 14 Jaage mijn bewijs tuis, en de Onkoste zijn Voor mijn, 75 cents Dat is een Grood verschil bij u, Dus Vader ik heb een farm van 160 Akkere (acres) 10 Akkers Pester (= pasture, grasland, weide) af Gehekt voor Koeje en Paarde, en 20 Akkers sloeg (vgl Engels : slough = moeras) Dat is hooij land En een Goed huis Dat is knap een Kooren (schuur om corn, mais in te bewaren) 2 stalle vvor het vee, en varkenhok, voors een Graod bos, en een tuin met Apel b Pruim b Alle besze en Druifve Aarrebijge, Dat nu mot ik Paarde koope want ik moet van De herst nog Ploege, en met maart Gaan ik er op, en Lourens (Gorter) heeft een farm Gehuurt 4 mijl ten Noorden De stat ook met Maart zoo De Heere wil en wij Leve, og Dat De Heere Ons zegene Wand Of Pouwlus Plant en Apollos nat Maakt en De Heere Geeft De wasdom Niet het zou niet Gedeije, Og Dat De Heere het met zijn zegen bekroond Dat is (de) bede (van ons) hart, wij hebbe Goed Gras, en De Koeje Gevc Goed Door elkander 10 Jan 5 vaarze 1 twinter De Agardappele en boone staan best, De Kooren (mai) ook best en wij zijn Gezond ook moeder ook L(ourens Gorter) en Antje Brouwer, zijn dochter, vrouw van L. Gorter) en Pieter (zijn oudste zoon) so ver ik weet en Maartje Willem Reinder Hiltje en betje Logpe op bl e beene, ze zien er uit Als rooze, nu Vader, maak het One(lis) en imon ook bekend, en de Heelle famielie, De Heere Zegene Ons Te zame ns Hier, Gijlieden Daar, zijn ooge Doorloope De Ganssche Aarde zijt va

de brieven uit Amerika, 3.

Alle GeGroet, ook van moeder Groed De Heelle famie(lie) ook
lis en Simon en Gezin Broe(ders) en zusters
Noem ik mij u(w) sch(oon)zo(on) J Brouwer Pz.

III. Willem Brouwer Jansz. (13) aan zijn grootvader Pieter Kooiman Wz.
en familie te Andijk :

Oranje Citi 24 September 1888

Wij zijn alle in eene goede Welstand. En hope van uw lieden het zelfde.
want dat is al eene groote zegen. Vader heeft een plaas van honderd -
zestig akkers groot, anderhalf uur van stad of diepo (depot) het land
is best. Wij hebben twee paarde voor twee honderd dollars en twee koeien
voor 50 dollars en een varken, wij hebben er twee gehad, maar wij hebben
er een geslagt. en een twee honderd kippen klein en groot en wij hadde
een 25 duive ik ben op heden an het aardappels roden ik heb er giste-
ren 14 bussel uit gerood een bussel (is) zoo groot dat men heeft 2 en
een half bussel notig voor een mud we hebben zoo wat negentig roeder
en ik heb al 26 bussels uitgerood en nu zijn er nog wel 75 in wij hebbs
een akker koren (corn) dat is best en een twindig roede boone en een
stuk of wat apele boomen pere boomen benne hier niet die gaane dood
we hebbe een wagen Vader en oom kees (Visser) en Oom klaas (Groot) en
Oom (Pieter) Sluis zijn an het hooi rijen zij hebbe al een 50 wagen(s) vol
gehaald zij hebbe 80 akkers grass land gehuurd er zij zommigte plekken
daar is het wel 8 voet hoog of lang daar zij nu nog 50 vrachten en 4
dollars de ton een ton is zoo wat een groote wagenvracht ik loop op
school maar ik moest nu aardappele roede Oom het Engels te leeren
(ben ik op school) en ik kan al heel wat Engels dat leerd nog al gemak-
kelijk ze loope hier (in de) zomer op bloote voete ik en reinder en
bettje en hilttje hebben den geheele zomer op bloote Voete gelooopen
het krieelde eerst we(1) een beetje maar dat was ga(u)w over want er
kwam temet een duim dikkte (!) eeld onder Gij srheef in uw brief dat
wij moesten maar shrijven Om een potret. Maar ik wil er graag een hebbe
anders zien ik uw misshien nooit weer En dan tog nog op een papiertje
ik ben uw liefhebbende grootvaders en grootmoederzegger Willem Brouwer.

Wees verder van ons alle groet Van vader ja van alle
gij moet spoedig weer om shrijven Men potret voor alle.

N.B. Hij schrijft nog heerlijk Westfries ! Alleen met de sch. heeft hij
wat moeite, dat wordt onder Engelse invloed sh. P.K.

IV. Jan Brouwer Pz. aan zijn schoonvader Willem Kooiman Pz. en familie
te Andijk :

Oragne Citij 24 Maart 1889.

Geachte Ouders en verdere familie ik (zet) mij heden neer om u het
een en Ander te berigten en wel dit dat wij Alle nog door des Heeren
Goedheid in een Goede welstand mooge bevinde op ons nieuwe bestemming
en zijn er best tevreden, ik heb Al wat lang Gewagt door de drukte
met het schrijven eerst verhuisze daar Ging verschijden daage mee heen
zoo Als hooi en huisraad met zijn heele toe behooren en nu druk met
bouwen het is erg mooi weer en de bouw heel bekwaam dus niet veel
tijd overig, vandaag 8 dage (geleden) is door Gods Goedheid Grietje
(Brouwer Cd.) in Gezondheid aanGekoomen midag 3 uur hhel vlug zonder
verreist te wezen zij het een heele beste reis gehad mooi weer niest
(niets) storm nog mist maar nog Al zeeziek en ook de kinderen, in 12
dage de reis over zee 4 in het spoor, de 17 aangekoomen bij P Sluis

mar Geweest tot maandag, en s morgens om tien uur ben ik na het
huis (court house - rechtbank) Gegaan P. (Sluis) en C. V. (isser)
Getuige en toen ben ik om mijn bruid gaan bij Sluis van daan en
naar de domenie en 12 uur kwame wij Als man en vrouw weer bij P
aan, dus in 2 uur tijd Alles afGedaan en toen naar onze bestemming
ik kwam met mijn vrouw te huis zonder dat ze (te) huis wiste dat wij
rouwde ware ik was (er) erg blijd om want ik had waarlijk behoefte aan
vrouw het was moeder te druk bij mijn die wouw liever na stat na
tje maar het moeist van Alles is dat Grietje nu Al went zij zegt
ne kan ik best dat weet ik nu Al, het valt haar hier toe de huize
land en mense dat ze zoo vriendelijk zijn maar een ding dat valt af
het om huis heen Alles swart is, over een Andere kand weer mee dat
buure niet verder weg van elkander zijn in veertig mienutie (minuten)
an ik er 8 beloepe het land Alles aan huis wat is dat mooi ik wouw voor
een geld weer te rug hoe wel de zegen is des Heeren en buiten die zegen
st hier ook mis en de kindere (van Grietje) zijn Al zoo vrij tegen
moeder Pieter en Maartje en zeg(g)e Alle vlot moeder wat ist mij aanGe-
naam nu beGin ik weer te leven, Willem is uit dienen bij P Sluis die
wort een zelderie bouwer ik kan hem wel misze, wat hij verdiene zal is
nog niet over Gesproken, bij Louwerens en Antje ook Alles Goed, (een
regel zwaar doorgehaald, onleesbaar) Gij hebt wel van Zakel Gesproken,
Zakel is mijn buurman, is Moeder wat vlug en bij de heelle famiellie X
ik eindig ik moet er meere schrijve de heelle famiellie (is) gezond ook
moeder (Hil) de Groete van Alle ook van mij en mijn vrouw en kindere zoo
noem(en) wij ons uw kindere en kleinkindere (schrijf) een brief te rug
niet lang wachte maak het Al uw kindere bekend J Brouwer Pz G Brouwer

V. Lourens Gorter aan Pieter Kooiman Wz. en familie te Andijk :

Orange Citij 12 Mei 1889 Geachte Grootouders

Ik neem de pen eens op om u eenige letteren te schrijven en kan u door
Gods goedheid ~~makken~~ ons aller gezongheid melden zoo ver ik weet is het
bij Vader (Jan Brouwer) ook alles goed en hoop dat gij deze in goede gezond-
heid moogt ontvangen het is hier tegenwoordig erg droog anders goed weer
wij zijn hier ook klaar met het bouwen maar als het hier zoo droog blijft
komt de corn niet op ik heb 3 varkens die biggen moesten en heb 13 biggen
getteelt maar heb 1 big en mijn beste zeug verloren ik heb 1 Mei mijn koei-
en in (het) gras gedaan en die geven best en och wat zal ik meer schrijven
want nieuws weet ik niet veel het is u lieden wel bekend in wat toestand
dat Antje verkeert waarin ze tot hier toe nog al gesterkt werd hopende dat
de Heere haar bij voortgang belieft te steunen en te verlossen als eens
die uren daar zal zijn hetgeen in de laatste helft van Juli kan gebeuren
wij zeggen u ook dank voor hetgeen wij van u ontvingen met moeder Grietje
en zoo ver ons bekend is, is die hier goed in schik en kunnen de Kinderen
ook goed met haar en zij met de kindere wat een groot genot is voor Vader
Jan wij zijn in de rouw gedompelt door het overlijden onzer Vader (Lourens
Gorter, overliden te Andijk, begraven 4 Maart 1889 (76)) het welk wel eens
hard valt in de verte en nu Grootmoeder daar gij in deze maand jarig zijt
zoo wenschen wij u veel zegen en heil voor tijd en eeuwigheid en ook u
Grootvader wenschen wij dat gij het nog jaren met elkander moogt beleven
och konden wij nog eens in u midden zijn want al zijn wij ver van elkander
verwijderd toch niet uit het hart en gedachte maar om anders weer naar
holland terug te keeren om er te blijven nog niet want wij gevoelen ons hier
goed tehuis in het verre westen en nu zal ik voor ditmaal maar weer ein-
dige met de pen niet met het hart na u en de uwe te groeten zoo Noeme wij
ons u kliekinderen Lourens Gorter en Antje Brouwer

ude brieven uit Amerika, 5.

VI. Antje Gorter-Brouwer aan Pieter Kooiman Wz. en familie te Andijk :
Orange City 12 Mei 1889) Geliefde Grootouders

Ik neem de pen ook eens op om u eenige letteren te schrijven daar het papier niet vol was en wensch u Grootmoeder veel zegen met de vermeerdering uwer jaren hopende (dat) gij dien dag nog menigmaal moogt beleven met degenen die u omringen en zeg u ook dank voor hetgeen ik heb ontvangen hopende het in goede welstand te mogen gebruiken en nu wat zal ik meer schrijven daar Lourens u ~~en~~ beiden het een en ander al heeft gemeld en breek dus af met de pen niet met (het) hart hopende ook nog eens een letterje van u beiden te ontvangen na minzame groete u liefhebbende Klieudochter A Brouwer betje is nu ook altijd goed gezond ze gaat nu ook naar het engelse school ze kanne ook goed met elkaar worden maar ze is ook gauw genug ze laat er niet op haar kop slaan

VII. Jan Brouwer Pz. aan Pieter Kooiman Wz. en familie te Andijk :
Oran Citij 14 Julij 1889

Waarde Ouders en heele famielie wij zijn door Gods Goedheid alle nog gezond en verneme uit u brief van 12 Junij dat Gij lieden en u kinderen en kleinkinderen ook alle weer zoo wat beter waart tot ons blijdschap want al zit ik alleen van u kant in het verre westen tog Gedenk ik nog veel aan u lieden en ook wort er veel over u lieden Gesproken onder ons ik heb wel eens Gedagt hoe zou moeder het hebbe met de warmte want zoo als Siemon schreef van 86 Graade dan is het in Nederland drukent warm het is met 100 graade hier niet zoo erg, het is hier ook alle daage warm zoo wat van de 90 tot 100 Graade maar wij hebbe er Geen half uur om verzuimd, het staat er buiten onheille hier Goed voor de Graane zijn best de Garst Gaat om Kees Visser is doende en bij welzijn ik over twee daage en voors is alles best tarw hever koorn en tevredenheid er bij dat is toch het aangenaamste want het is beter een drooge bete brood meet vrede, als een huis vol Geslagte beeste met twist zegd zalemon Grietje en Maartje kunne heel best met malkaar en alle en kleine bet houd erg van moeder, als de andre nog eens stout zijn, dan zijt betje Jullie moete zoo niet stout weze aars Gaad moeder weer na Nederland hoor Gister kreeg ik Louw bij mijn met een blijde tijding Antje is moeder geworden van een dogter Marijtje Gorter alles Goed heel voorspoedig dus een Gebooren Amerikaan en Gij vraagt of die 2 kaaze van 6 koeje is ik heb 3 vaarse een het verleden kerst Gekalfd 2 twinters die ware erg skraal om reden ik er Alles voor koope moets en niet te veel in de buul was, en niet te veel Gras door de droogte en 1 die moet nu van de kerst al kalfe een meel (maal, melkgift voor 1 keer) de room er af en een meel zoet, dan maake wij 10 pont kaas Amerikaans ponde, Nederlands pont is hier vergeten, ook Amerikaanse cente Zakel is zoo wat rente nier hij verhuurt zijn land om derden hij het 5 koeje en wat varkens maar hij wil na(ar) stat Geheel renteniere, Willen Kooiman is bij de weduwe Gerrie kooiman tuis ~~en~~ en bouwt een Akker (acre) of 6 a 7 land hij het in kort bij mijn te Gast Geweest en was best in zin, Nanne Grood het bij mijn Geweest toen hij te huis kwam was het eerste woord of Gij hier tevreden zijt hoef ik niet (te) vragen dat kan ik wel zien het viel hem mee en voors zult Gij hem zelf wel spreekte zoo de Heere hem in veiligheid tot de zijne brenge wil voors de heelle famielie Alles Goed ook moeder(Hil) Groed voor Al de heelle famielie want ik heb slegt tijd tot schrijven het is Avons 8 uur eer ik Gedaan heb Zijt van Alle GeGroet zoo noem(en) wij ons uw kinderen en kleinkinderen J Brouwer Grietje Brouwer en kinde-
ren

VIII. Jan Brouwer Pz. aan Pieter Kooiman Wz. en familie te Andijk :

Orange Citij 17 Noven 1889

Geliefde Ouders ik kan u Melde Dat wij Alle nog in Gezongheid moge verkeere hoope Dat Gijlieden in die zelfde toestand moog zijn en dat Gij zelf ook weer op(ge)rigt mag weeze of worde dat Gij lieden in uw ouderDom nog wat bij elkander moog blijve hoewel er wel Dankenstof is Ja noodig is voor de talrijeke Jaare die God u met elkander Geskonken heeft wijnigge die Dat Genlete wat Gij lieden Genoten hebt, en was het Anders dat de heere een of bijde wegneme wou dat Gij dan droogvoet(s) door die Jordaan mag Gaan en het hemelskaanaan mag binnentrede om eewige het lam Grood te maken met Grietje die mij en u lieden een wijnig is voorGeGaan de kleine bet zigt (ziet) er heel jest uit en al ons kindere/ook ons vee Paurde koeje varkens in kort (-laatst) was mijn beste Paard niet Goed pijn in (het) lischas maar is weer klaar ik moest van regsweezen Al veel eer Geschreeven hebbe maar neem het mij niet kwalijk t het zoo druk Geweest en nog dorsze en omdoen en nu koorea(corn) pluke ik heb beloofd dat ik de Gift van de Graane zou opGeve de haver 40 buszel van D Akker (acre. Goedkoop ik heb wat weg Gebrgt voor 16 cente f buszel later 14 cent; nu weer rijszent, Garst even zoo in prijs 28 buszel van D Akker die heb k verkocht voor 60 en 61 Centst kooren eerst 16 c op heden 18 de Gedachte zijn van rijsze, ik pluk 50 buszel van de Akker wij hebben 56 wagons vol thuis ieder wagen ommenan 30 buszel ik heb er 30 Akkers uit mijn best moet k nog plukke dat Geeft meer ik zal zoo wat 100 wagon krije dus kunt Gij wel begrije hoe de hande heen en weer moete Pieter kan een Akker per dag pluke Willem niet Goed Poep (Reinder) komt op agter die zigt (ziet) Alle voGeltje(s), koeje zijn Goedkoop van 12 tot 16 Dollars vette varkens Drie en (eer kwart Cent per pont ik ben zeer begerig om te weten hoe het met u is of Gij weer wat ophaalt en hoe het met moeder Gatt in de kout met haar borsd, en ook de heelle famielie ~~szand~~ en hoe of zij het van t Jaar hebbe, de heelle famielie (hier is) Gezond ook moeder de harttelijke Groette van ons Alle Groed De heelle famielie doe ook de Groetenis aan Cornelis en Simon en Gezin, zoo noemme wij ons uw kindere en kleinkindren J Brouwer Pz Grietje Brouwer

IX. Jan Brouwer Pz. aan Pieter Kooiman Wz. en familie te Andijk :

Orange Citij

plm. 1890

Wij hebben uwe letteren van 4 Augustus in Gezondheid ontvangen en daaruit vernomen dat Gij in krankheden verkeerd wegens de maag og de heere spaare u nog een poozie met elkander is mijn wens Want Wij wete bijde wat het is als er een weg Genomen word maar is het des heeren wil dat hij u van (de) aarde weg neme wil dan wens ik u toe dat Gij weg Gaad zoo Als Grietje weg Gestorven is op dat Gij haar daar in volmaaktheid ontmoette mag om eewwig met haar het lam Grood te maaken, en Moeder is het dat de heere uw man weg neme wil hij doe u stilswijgen wij zijn Alle nog Gezond en Goed te vreden ook (bij) Lourens en Antje en kind is Alles wel zoo ver ik weet ook de heelle famielie en moeder(Hil) is matig kras hoewel zij loopt er op heen, ik was blijd dat wij uit u brief vername dat de krankheid wegen uw kindere en kleinkind voor zoo ver weer op Gerigt zijn het zijn verbuerde weldaade maar Gij schreef over de varkenziekte wat een toestar wat God geeft en op zijn bevel weer neemt dat de zondige schepzel zij hande daar aan slaan durft om dat te verbranden o diep gezonken Nederland maar ik heb vernoemen dat Pieter zijn hok op Gebrooken en

Oude brieven uit Amerika, 7.

Gezuivert moest worde is dat op zijn koste of wort hij daar voor uitbetaalt, Gij vraagt of kleine bet er nog zoo best uit ziet, ja best zij is Altijt doende in kort was zij en kleine Grietje aan het paart te melken om het met mekaar op te drinken die twee doenne wat af, Aan het dorszen heb ik niet Geweest Als ik het zaad Alles tuis heb dan zal ik daadelijk Schrijfve de koorenbouw is heel best veel beter dan het vooriege Jaar in voor uitzigt nu de heere zegene u lieden te zaamen en schenke u uit zijne volheid Genade voor Genade Groed voor Al de heelle famielie hoe Gaad het met Willem zijn beane (hij was verlamd) schrijf spoedig te rug Zijt van ons Alle GeGroed Zoo noeme wij ons Uw kindere en kleinkindere J Brouwer Pz G brouwer

X. Jan Brouwer Pz. aan Pieter Kooiman Wz. en familie te Andijk :
Oran Citij plm. 1890

Waarde Ouders ik zet mij neder om u een letteitje te schrijven en dat wij Alle nog en Gezondheid mooge verkeere in Al die tijt dat wij van u weg GeGaen zijn hebbe wij nog bijna niets verdocterd Als van (T) Jaar Doo de komst van de kleing Cornelis en dat Grietje toe onklaar Geweest is toe het docter er viermaal Geweest avons om 8 uur in den vorst om met 2 Paarde bukkie (buggy, licht rijtuig) dat koste 17 Dollars, dat was heel billijk De Heere handelt nog niet na onsze zonde, dat Gij lieden ook in die voorregte mag Deele is onszer Aller wens de Heere sterkke u lieden in uw ouderdom dat heb Gij noodig ik zie dat aan moeder die beGind ook af te zakken hoewel redelijk Gezond bij de famielie ook Alles wel lourens en Antje ook Goed zij is verrijkt van haar tweede meistje Alles wel het is hier nog Al droog hoewel op heden een wijnnig regen Atig (regenachtig) de Goote loope en niet meer verbazend droog is de Grond zoo dat er veel Putte ledig zijn het is Goed dorszers weer dat loopt Al wat op (t) ent ik heb ook het dorzen Gedaan Tarw is tegen- Gevallen 7 buszel van de Akker prijs is Goed 80 cent haver 40 buszel hooge Prijs 30 cent eens zoo duur Als verleden Jaar Garst heb ik niet ik had 10 Akkers vlas 12 buszel verkogt voor een Dollar en dertig Cent dat was heel best Kooren van (t) Jaar erg onGlijk Al die 4 en 5 zaatjes aan een pol Gepland heeft is slegt die konne Geen vogt genoeg krije klein aartjes(dwz.weinig krop) ik heb 2 en 3 Gepland ik heb beste aare over 14 daage kunne wij pluke denk ik prijs is hoog het oude kooren (mais) 36 cent het buszel eens zoo duur Als verleden Jaar dat Al is de Gift wat minder Als het vooriege Jaar het zal tog wel beter zijn ik ben even na het varkeh hok Geweest daar wil een zeg Pieke (een zeug wil biggen werpen) en nog een kan ik de vogt ook uit krije ik ben nu al een Groote varkeh boer ik heb tans 47 jonge varkens (en) 11 oude deze zijn ook nog dik varkens Gelde best 4 cent (per pond) Als ze Gezond blijve moge dan moest het best de kindere Alle Gezond bet word een dikke meld en is erg bevrie(n)d met Ant van Grietje (Antje Baas) Hiltje is Al 7 weke bij (Pieter)Sluis en Weeltje Willem en Reinder die rije Al met 2 Paarde voor de wagen na stat Reinder word een beste werker Maartje is een swaar Vromis (Prommaes, vrouwmens) (zij werd later krankzinnig) die Zueg het Gebigt hij het er 7 een Dood Gelegen dat nu 6 De ander(e zeug) moet nog, ik ben Niewschierig hoe of het met Alle(n) is of Koolhaas' Maartje Nog last van toevalle het en of Cornelie het nog met de zenuwe Gaande het (Cornelis Koolhaas ?) en bij Willem (Kooiman x Trijntje Vlam) die het ook nog Al swakke kindere en bij Pieter (Kooiman x Trijntje Prins) en Wouter (Sas) en hoe ag of het Gebouwt en Geboert het en of Pieter (voornoemd) welhaast weer aan de afzetting (trouwen van zijn kinderen) toe is Jaap of Piet nu mijn (blad) is vol zijt van ons Alle GeGroed zoo noemae wij ons uw kindere en klein kindere
J. Brouwer Pz. G Brouwer

XI. Jan Spoelstra aan Pieter Kooiman Wz-Maartje Groot te Andijk :

Roseland 15 Augustus 1890

Waarde vriend en vriendin enz Door des Heeren goedheid mogen wij ons allen nog in de schat der gezondheid verheugen en wenschen van harte dat ook u 1 in dat voorregt mag delen en zoo wat ik de pen op om u 1 eenige letteren te doen geworden, en alzoo mijn belofte te vervullen zoo gij weet zijn wij 22 Maart met het stoomschip Westernland van Antwerpen vertrokken en zijn na een goedden rijs van 12 dagen goed en wel te Niewjork aangekomen wij hebben een nacht in Niewjork stil geweest en zijn toen na 2 nachten en een dag spoorens behouden alhier aangekomen toen zijn wij naar P(ieter) Prins gegaan en hebben daar een nacht geweest en zijn toen na onse wonigen gegaan zoo zijn wij dan door gods goedheid hier in Roseland en nu wij hier zijn, toond die zelfde god noch des ontvermens niet moede te zijn, want wij moeten en willen het bekennen, wij hebben alles verbeurt om der zonde wil, want wij genieten de groote schat der gezondheid voedsel en deksel en wat wij noodig hebben voor onse lichaamen in overvloed, en dan nog moogen wij elke zondag op gaan om het dierbaar woord gods te hooren verkondigen, om de weg der zaligheid te hooren verkondigen uit de mond van een goede en getrouwe dienstknecht des heeren, wat al een zegeningen mogten wij er maar meer dankbaar voor zijn, want dat past ons wel op onse rijs hebben wij niet veel bijzonders gehoord of gezien, maar het was alles vreemd althans in het spoor, want het land was nog al ongelijk bergen en dalen, en het geleek mij eerst niet heel mooi toe maar toen wij wat verder kwamen werd het allengs beter, doch veel hebben wij niet gezien, want wij hebben 2 nachten en een dag in het spoor gezeten en snachts is het in America ook donker, wij hebben al heel spoedig na onse aankomst werk gekregen en zijn nog niet zonder geweest wij verdienen een dollar en 90 cent per dag Cornelis Spoelstra werkt in een houtfabriek en ik werk aan de spoorweg, het land is hier zoo tamelijk goed, en erg duur er word zoo wat 2000 en 25 dollar voor de akker (acre) voor betaald koeien zijn hier niet zoo zwaar en paarden iets zwaarder als in Holland schapen heb ik nog zeer weinig gezien en die ik gezien heb waren heel bar en schriabelig wat de bouwerij hier betreft het gaat hier heel wat op zijn Hollands, hier word veel kool en uyen en aardappelen en zoo meer verbouwt veel groe(n)ten want de varmers zijn hier dicht bij de stad zal ik het maar noemen(!) en dan venten ze het groen uit zij hebben het van dit jaar best alles is duur dit komt van de droogten, het is hier ook al warm geweest men zegt van 111 graden beter als voor u als voor mij, hoe wel ik of wij er geen ge minste last niet van gehad hebben P(ieter) Prins is ook nog goed in orde, en hier mede zal ik eindigen, en wij wenschen u lieden dan ook des heeren zegen toe na groete Jan Spoelstra en echtgenoot

XII. Lourens Gorter aan Pieter Kooiman X Maartje Groot te Andijk :

Orange Citij 31 Augustus 1890

Waarde Grootouders

Ik neem heden de pen eens op om u eenige letteren te schrijven en kan u door Gods goedheid ons aller gezondheid melden hopende (dat) gij deze onze letteren in goede welstand moogt ontvangen het is al wat lang aangelopen eer ik u terug heb geschreven door drukte anders had ik wel eer geschreven maar als het oogsttijd is hier te lande dan is het hard werke van den morgen tot den avond wij hebben nu alles over hoop dat nu is het ploegen en dorschen maar het is niet zoo best van t jaar door de droogte doch de prijzen zijn veel beter als verleden jaar toen was de tarw 60 cent het bushel en nu 85, haver 16 nu 28 corn 17 nu 38 en zoo vervolgens.

wij moeten morgen 3 varkens afleveren voor 3,60 (dollar) per honderd (pond) ik durf ze niet langer (te) houden om reden ik ongemak heb in de varkens ze zijn anders zoo tamelijk klaar ze wegen na(ar) mijn schatting te zamen 750 (? onduidelijk) dan houden wij nog 4 ouden over en 19 jonge maar van die 4 zijn er 3 niet goed doch gelukkig kan ik aan ons jonge nog niets ontdekken dus hoop dat die (bij) mij mogen blijven wij hebben er 28 gehad, doch 14 over gehouden. ik hoop van de week te dorschen maar hoop wel meer haver per akker te dorschen als verleden jaar doch een derde minder tarw, wij hebben anders de farm weer gehuurd voor een volgend jaar op hoop van beter en nu wat zal ik meer schrijven want nieuws valt hier niet veel voor als dat er wat menschen land koopen in minnesota om daar weer in de prairie te beginnen en nu nog iets maar ik denk dat gijlieden wel mee bekend zult zijn als dat Antje weer in gezegende omstandigheid verkeerd hetwelk half september ongeveer kan gebeuren en nu wat zal ik al veel schrijven de kleine Marijtje begint bij de stoel op te klimmen en te staan maar zij is anders niet voorlijk met de beenen ze is anders nu weer gezond ze heeft een tijd niet goed geweest door dat ze over(ver)hit was geweest maar niet ziek maar toch ook niet goed en nu eindig ik met de pen (maar) niet met het hart mochten wij elkander nog eens ontmoeten hetgeen waarschijnlijk nooit gebeurd.

Ontvang dan onze hartelijke groete diet zich noemen u liefhebbende kienkinderen L Gorter A brouwer M Gorter

XIII. Lourens Gorter aan Maartje Kooiman-Groot te Andijk :

Orange City 30 Maart 1891 Waarde Grootmoeder en familie

Ik vat heden de pen eens op om u eenige letteren te schrijven en kan u Door Gods goedheid ons aller gezondheid meldenhopende (dat) gij deze letteren in welstand moogt ontvangen wij hebben tot ons droefheid de tijding ontvangen dat Grootvader het tijdelijke met het eeuwige heeft verwisseld

(9 Maart 1891 overleden) mag het nu maar zijn dat hij in de Heere ontslapen is dan is hij allen leed en druk te boven en zal hij eeuwig juigen met allen verlost en nu Grootmoeder geve de Heere u sterkte in deze weg opdat gij en wij allen te zamen in zijn doen mogen berusten is mijn wensch opdat wij uit zijn sterven nog eens sterven mogen k leeren tot heil onzer onsterfelijke zielen opdat wij nog mogen leeren zoeken en vinde om Jezus Christus te hebben als borg voor onze onsterfelijke ziel, eer het voor eeuwig te laat is. en nu wensch ik Grootmoeder dat gij ons al is het moeylijk toch nog zoo nu en dan schrijft opdat wij toch gemeenschap onderhouden met brieven want om elkanders aangezichten weer te zien zal licht nooit gebeuren zoo breek ik voortdemaal af met de pen niet met het hart n ulieden allen te groete zoo noemen wij ons u liefhebbende kienkinderen L Gorter A brouwer M Gorter G Gorter bij vader is alles wel

XIV. Jan Brouwer Pz. aan Maartje Kooiman-Groot en familie te Andijk :

OranCitiJ 5 April 1891 Geliefde moeder en verdere famie(lie)

Wij hebbe de droevige tijding van u ontvangen als dat Vader het tijdelijke met het Ewigge heeft verwisseld(9 Maar 1891) og moeder kunt Gij God wat billeke in zijn doen Ja Als Genade trecoffeert dan Al, maar het Vlees kan het Vlees niet misse ik weet het, maar Al wat hij doet is welgedaan wie kan zijn hand afslaan en zegge wat doet Gij og moeder hij geefe u een hart om u met al uw zaad na ziel en lischaaam aan den Heere Jezus toe te vertrouwen en over te Geeven hij is toch een Vader der Weeze en een man der Weeduwe hij neme de ledigge plaas in is mijn wens Wij zijn door Gods Goedheid Alle redelijk Gezond ook Al ons kindere en zoo ver ik weet de heelle famielie moeder word verbaast dik zij is bijne zoo dik Als Gij

wat zughtig ze kan de kuszens op haar hande hebbe anders Gezond de kleine Cornelis loopt waar hij wil een fluge baas, bettje zigt er best uit de weder zijске (wederzijdse) kindere kan het heel best met elkander rooje mijn Vee ook Alles Goed een paard het er Gevoold (veulen geworpen) meirie vool (merrieveulen) swart haar, en een zeug wil er bigge de eerste ik heb er 17 die bigge kunnen, al te zamen heb ik er 45 Varkens die worde duur ik heb er in kort 10 verkogt voor 3,30 het honderd pond nu 4,25 dus te Gauw doende weest Wij zijn nog niet aan bouwen weest het werk (is laat maar als het zoo blijft dan zulle wij morgen beGinne het land wort nu Goed te bouwen tis op heden mooi weer Alle nagte nog wat vrieze, de zaaderij zijn hier erg duur op heden haver 45 tot 50 Cent het buszel karn tarw 87 kooren 60 Cent verleden Jaar was de koren (corn) 18 a 20 haver 15 a 18 t buszel ook Al door de krapte vernamelijk kooren daar is haast Geen mens die Genoeg heeft ik heb bij Gluk in ovloed ik denk dat ik nog wel over heb ik heb twee koeje van de kalf bij de kuye er moete nog 6 (kalven) twee zijn er weer Gauw aan tee die zeug het Gebigt die het er 6 hier (is) genoeg met kooren en water wij (wei) of melk keme ze niet te zien zoe Als bij u ik eindig voor ditmaal Zijt van ons GeGroed zoo noewe wij ons uw kindere en kleinkindere J Brouwer Pz en eggenood bij louwrens en Antje ook Alles wel zoo ver ik weet

XV. Jan Brouwer Pz. aan Maartje Kooiman-Groot en familie te Andijk :
Oran Cite 8 Maart(1892) Geliede Moeder en verdere famielie ik vat heden de pen eens op om u lieden een lettertje te schrijven wegens onse toestand wij zijn Alle in Goede welstand wij leve heel Gezond tot dus ver de kleine bet is nog ligt van perzoon maar Gezond een Goede roode kluer zij is met Antje (Baas) naar de nieuwe plek Gegaan daar is zij den (dicht, vlakbij) bij school daar ist Alles EnGeis dan leert zij die taal ook en Antje het (heeft) Gezelschap en zij wou erg Graag zij wone 60 mijl van mij af lourens(Gorter) en Pieter (Brouwer) hebbe daar een farm gehuurd van 4 hondert Akkers voor 3 Jaar het eerste J(aar) een doll(ar) en kwart de Andere 2 Jaar (een) doll(ar) en een half de heer vast zij los de 2 laaste Jaare (onduidelijk) het wort hie(r) te duur het land wort verhuurt voor 3 en 4 Dollars de Akker met een schraale kop (crop, oogst) ist te ve , zoo lang ik hier ben is het land van de 10 tot 15 dellar omhoog Gestee- gen ik zou wel 16 hondert dollars skoon Geld verdiene kunne, Moeder (Hil is nog zoe bij ; oud en ret zaam, bij dag op de stoel bij tafel. Maar wat last van de zenuwe, ook al door het sterf Geval van Corne(lis) klaas ?? daar bij dat mijn kindere wat ver weg Ginge de derde en ergste het Geval van A szaak (doorgehaald) swaan dat erg is o die kxxx truerige drift ?? S(imon) Prins Alles wel en zit in zijn boe(r)derij 5 koeje 4 Paarde 7 var- kens 80 kippe 2 hondert Akkers land Goed te vreden Pieter (Brouwer, zijn zoon) en Trjntje Prins zijn erg Grood met elkander het waare mijn verblij- dend ulieder Gezondheid te vernemen uit de brief van Pieter (Kooiman Pz.) en ook Moeder in haar Ouderdom en Moeder dat de Heere u nog wat spaart is mijn wens en dat gij de overiege dage in Gezondheid en vrede moog ver- slijte en des Heeren zaliege nabijheid moog Proeve en smaake om zijns naams wil ik zou wel eens grrag bij ulieden zijn maar die afstand is te Grood, en Pieter kooiman ik was erg blijd dat ik S(imon) Prins hat Gesproken on uwe totaalle onskuld vernam en nu heb ik u beskuldigt zonder reden te hebben dog door een Ander door vader maar Genoeg vader er Moeder hebbe mijn veel Goed Gedaan wees zoo Goed schrijf eens ulieden toe stand en u Aller bedrijf hoeveel koeje Gij melkt hoeveel S(imon) koollaas en hoe het Cornelis en Maartje (Koolhaas) gaat hebbe ze nog last van toevallie en Willem (Kooiman Pz) hoe ist kan hij niens (niets) maar loope en zijn kinderen en bij wouter (Sas) = nu in afwagting ik eindig het is bettijt Zijt verder van ons GeGroed zoo noem ik mij uw skoonzoon en swaager J Brouwer Vrouw en kindere

XVI. Reinder Brouwer Jz. aan Maartje Kooiman-Groot te Andijk ;
Orange sitij 31 Mei (1892) Waarde Grootmoeder

ik vat de pen eens op om u een lettertje te schrijven daar wij nog door (s) Heeren Goedhijt allen gezond zijn en dat het bij u lieden het zelfde mo-
wezen. het groeid op heden hard de corn komt al mooi tevoor schijn het
staat anders wel wat naar regen de koeien krijgen nu al goed gras wij
melken 7 koeien en maaken allen dagen 2 kassen de koeien zijn hier niet
zoo duur als bij u lieden voor 40 (dollar) hebt je hier een besten kee
net zoo swaar als bij u lieden de goejen koeien en ons koeien zijn niet
verder van huis als van u naar J kooiman dat dan heb je gauw het melken
gedaan ik en hiltje melken. ons zoggen (zeugen) hebben allen maal op een
na het biggen gedaan die (ene) maakt ook een nest en hebben nu 35 biggen
wij voeren de varkens niet anders dan korn en nu moeten zij naar de wei
daar zij Grood van houden oom kees fisher (visser) heeft er al 155 en
heeft er al 10 verkocht en allen maal witten. en de meeste hier laten ze
zoo maar los loopen om de stroo stikken daar ze gaarne in willen. ik
denk gij zult mij(n) portret al wel ontvangen hebbe ik staan wat scheef
op portret maar is tog niet zoo gij hebt willem zijn portret zeker ook
wel schrijf het eens als je mijn hebt dan zal ik weer onmiddelijk weerom
schrijven ik ben net even Groot dan willem Grootmoeder duiven zijn hier
wel ik heb er wel een dertig de paarden hebben allen maal zoo wat de
droes op 3 na dus die kanne niets doen Grootmoeder brouwer blijft zoo wat
het zelfde zij kan nog niets loopen dat zij moeten haar al tijd dregen al
wil zij naar bed want zij zit nog wel een beetje op. de meiden zij(n)
druk aan het bijl(pijl) en boog schieten en de kleine cornelis doet ook
zijn best. hier in onze countrij is temet geen een Amerikaan maar alles
hollans maar als je op anderen plase kome daar is het alles Amerikaan
, maar zeer vriendelijk en hebben veel meer voor je over dan de hollander
en nog een enkelen swart(neger) maar die lijkke ik veel beter dan de hol-
lander want zij zijn veel vriendelijker dan de hollander nu ik weet niet
meer de groete van ons allen en die zig noemt R Brouwer

XVII. Lourens Gorter aan Maartje Kooiman-Groot en familie te Andijk ;
Waarde Grootmoeder en verdere betrekkingen

ik vat heden de pen eens op om u lieden eenige letteren te schrijven
en kan door Gods goedheid onze gezondheid melden hopen de (dat) gijlieden
deze in dezelfde toestand moogt ontvangen. en nu laten wij hier mede
weten dat ons huisgezin vermeerdert is door de geboorte van een Zoon
hetwelk heel voerspoedig is gegaan en Antje is goed vlug maar anders
zwak de 30 Augustus is ze bevallen en het kind had anderhalf uur in de
wereld geweest een docter er was en nu Grootmoeder wees zoo goed en
laat het de famielie weten aan Antjes kant. het is al lang geleden dat
ik heb geschreven doch duid het ons niet ten kwade want het is nergens
om maar enkel slofheid. wij zijn verleden voorjaar verhuisd dat nu als
gij lieden terug schrijft is ons adres Maurice cioux countrij Jowa
maar wij gaan aanstaande voorjaar weer verhuizen dat zullen wij en Pieter
(Brouwer) gezamentlijk boeren want volgens de Amerikaansche wet is die
mondig met de 21 Jaar dan gaan wij een farm bewerken van 200 akkers is
't plan. en nu wat zal ik veel meer schrijven want veel nieuws valt hier
ook niet voor wij hebben ons graan aan de stek of klamp dat nu is het
gereed voor de dorschMachenie de tarwe is goed van 't Jaar de haver tame-
lijk en het corn word ook goed als wij niet te vroeg vorst krijgen. wij heb-
ben tegenwoordig drie paarden en een veulen van van 't voorjaar en twee
koeijen 2 hokkelingen en twee voorjaars kalfven 27 jonge varkens en eer
die wij mesten om te slachten bij leven en gezondheid wij hebben er nog vijf

Oude brieven uit Amerika, 12.

weg gebracht dat Lourens geboren (is) wegende 240 pond per stuk en kregen 4,40 D(ollar) Centen per honderd pond. en dan wij hebben wij 70 a 80 kippen dat is ons bedrijf nu zal ik voor ditmaal maar eindigen met de pen niet met het hart Na ulieden allen te groeten zoo Noemen wij ons u kienkindren L. Gorter A Brouwer M Gorter G Gorter L Gorter

XVIII. Lourens Gorter aan Maartje Kooiman-Groot en familie te Andijk :

Maurice 4 December 1892 Waarde Grootmoeder en verdere betrekkingen

ik vat heden de pen eens op om u eenige letteren te schrijven en kan u door Gods goedheid ons aller gezondheid melden hopen (dat) gij deze in dezelfde toestand moogt ontvangen het is alweer eenige tijd g verleden dat wij u hebben geschreven dat Antje verlost was van een jongen nu wij mogen het voorrecht genieten dat hij goed gezond is en goed vooruit (gaat) het word een dikke jongen doch is kort van perzoon en nu geliefde is aangaande de oogst de tarw heeft best gegeven doch de prijs was laag wij hebben van 560 bussel gedorschen van 31 akkers en kregen 54 cent voor 't bussel dus 9,72 dol(lar)cent per akker en de haver hadden wij 30 bussel van de akker en 22 cent per bussel dus 6,60 per akker en de corn tegen de prijs die t nu is 27 cent en 37 bussel van de akker is 9,99 per akker doch ik hoop die word nog iets duurder na nieuwjaar. dat wij mogen niet klagen. en wij zijn gelukkig met ons varkens wij hebben nu 25 jongen varkens en nog 1 oude die moet met een paar weken geslacht weegt ongeveer 250 a 260 (pond) en dan hoop ik dat er nog een stukje koevleesch bijkomt want spek en vleesch hoef hier geen mensch armoede om te hebben want het koevleesch is 4 cent het pond of indien gij zelf slacht nog iets minder. wij hebben hier een zeldzame mooie herfst bijna geen koud en altijd mooi weer. en nu nog dit dat zoo de Heere wil en wij leven dan Gaat A. Zwaan, Trijntje Visser s man Dinsdag 6 December op reis om het oude Vaderland en famiellie een bezoek te brengen en zal hij u ook nog wel opzoeken dus dan kunt gij nog eens met een uit de famiellie spreken ik wou wel dat ik ook mijn famiellie eens kon opzoeken om eens van mond tot mond te spreken doch nu zal ik maar met papier tot ulieden komen, en eindig met de wensch dat Gij dezen in goeden welstand moogt ontvangen daar Gij ook al oud begint te worden. Grootmoeder Brouwer is in een slechte toestand voor al erg dik van 't water en dan nog een aanval van beroerte dus die is geheel machteloos en word ieder oogenblik de dood te gemoet gezien als 't ware. Zoo eindig ik Na u lieden allen te groete Zoo Noemen wij ons u kienkindren L Gorter A Brouwer en achterkleinkindren schrijf eens terug of laat eens schrijven zoo hoop ik ook eens mee r te schrijven ook bij Vader Jan alles gezond en de verdere famiellie

XIX. Jan Brouwer Pz. aan Maartje Kooiman-Groot en familie te Andijk :

Oran City Augustus 14 (plm. 1893) Geliefde Moeder en familie

ik wens u lieden het een en ander te schrijven en kan u Melde dat wij Alle nog Gezond moge zijn en dat Grietje bevallen is van een zoon en Moeder er kind bijde flug moge zijn voor de bevalling was het moeilijk door de veel le hitte want wij hebbe een heette zomer tegen de honderd en honderd Ja over de honderd Graade al een heel tijt wij lege Alle Nagte met raam en duer open en bij dag haast te heet om te werken voor mens en beest en tog moet het want we zijn druk aan het omdoen met tarw en haver tarw Gaad Goed maar haver Gaad moeilijk het leid bijna plat aan de Grond tog wij krije zoowat Alles er af tarw is best 57 Akkers haver krap middelmatig denk ik 13 Akkers Garst ook Goed kooren 80 Ak(kers) wat agte(r)lijk en dan Anders staat die best koeje Goed Gras en hooi in overvloed Alles zonder regen bij elkander, vette varkens heel duur over de 5 cent(per pond) ik heb er nog twintig t(er) verkoop Moeder (Hil) dat is niet

Oude brieven uit Amerika, 13.

veel meer erg dik een swaar lischaaam hande (en) beene Alles even dik zij is bij Kees (Visser) en Marijtje (Brouwer) de famielie Alles redelijk wel ook bij lourens en Antje daar kan h(et) ook weer gauw ver-Groote in (het) laast van deze maand bet is daar Al 5 weke t(e) war-skip die is daar Graag en (zij) wille haar Graag hebbe lourens heeft een andere farm Gehuurd van 200 Akkers 4 mijl v(an de) stat oran(ge City koert bij klaas (Groot) en trijhtje (Brouwer) (een) mooie farm lourens (Gorter) en pieter (brouwer) zulle zaammen farme dat wou Pieter Graag Als (het) mijn Goed was en ik kan het met willen en reinder wel red(d)e door Gods Goedheid Als wij Gezond mooge weze en ik moet zegge de Heere schenkt ons een Grootte weldaad dat wl zoo weinig mekerende (mankerende) zijn dat is ook mijn wens dat Gij in uwe ouder(dom) de overige dage uwes leven(s) met Al de uwe(n) in Gezond(heid) mag verkere(n) en daarboven dat d(e) Heere uwe lei(d)smen en vertrooster zij in dit mezeg(Mesech ? of Mesa, woestijnachtig tefelland in Colorade ?) de Heere schenke u zijn zaliege Gemeenschap om door hem Geleid en bestuurd te worden en tan laasten opGenomen in de zaliege hemel met Al de verlostte in h(et) ligt zijns aanschijn(s) te wandelen voor ewig en Altoos is mijn wens, laat het Al uwe kinde(ren) weete of leze schrijf eens terug uw al(ler) Gezond-heid en bedrijv(en) J Brouwer Pz Vrouw en kinde(ren)

XX. Willem Brouwer Jansz. aan Maartje Kooiman-Groot te Andijk :

Orange City

z.d. plm. 1893

Geliefde Grootmoeder Ik heb mijn potret vrydag 14 April weg gestruud. maar daar het niet best kon tegelijk brief en potret zoo heb ik het potret maar eerst weg gestruud. Gij heb waar shynlyk het potret wel een week eerder dan de brief als alles goed over komt maar als ik de brief niet stuurde dan zoo Gij mij zeker niet meer kenne daar het nu ook al zoo wat 5 jaar is verleden dat wij elkander voor het laast gezien hebben verder zijn wij alle vrij gezond hopen de van x ulieden het zelfde nu zal ik maar eindige en nu grootmoeder als Gij de brief en potret ontvangen heeft zend dan spoedig berigt terug. Na groete Willem Brouwer

XXI. Lourens Gorter aan Maartje Kooiman-Groot en familie te Andijk :

Maurice 8 Januari 1893

Waarde Grootmoeder en verdere betrekkingen.

Ik vat heden de pen eens op om u eenige letteren te schrijven en kan u ons aller gezondheid melden hopen de (dat) Gij deze in dezelfde toestand moogt ontvangen. zoo zegger wij u dank voor hetgeen wij van u hebben ont-vangen met oom Simon die is vandaag 3 weken (ge)leden in goede welstand bij ons aangekomen tot blijdschap van Grootmoeder Hiltje die is anders in een kwalijke toestand zoo u welligt bekend is ze heeft een aanval gehad van beroerte dat haar rechterzij is geheel lam en dan dik van het water dat ze is geheel machteloos en bijna sprakeloos ze is anders teger woordig wel wat vlugger maar door dat ze machteloos is moet er toch al-tijd nog gewaakt worden en na dit zoo de Heere wil gaan wij half Februari na een andere plek en zal oom Simon de farm gebruiken die wij gehuurd hadden dan ggan wij 20 uur afstand van Vader nagenoeg recht zuid na(ar) Hornick Iowa dat zal een heele verandering zijn nu midden in de Hollan-ders en dan midden in de Amerikanen. daar zijn 4 Hollanders alhoewel nog 2 uur van ons af maar Dieuwertje Groot ("Thuishaalder" van Piter Sluis die geen kinderen had) gaat ook mee met haar man en dan D(irk) Sas met zijn gezin en ook waarschijnlijk J Brouwer Czoon. Wij en Pieter (Brouwer) gaan samen farmen en hebben een farm gehuurd van 400 akkers of 146 morgen voor 500 dollars. het eerste Jaar en bevalt het ons er goed 600 dollars de twee volgende jaren maar bevalt het er ons niet dan zijn wij met een jaar vrij. er is 73 morgen hoopland en 80 akkers gras-land om te weiden en 120 akkers bouwland. het land is er zoo vlak als

in Holland en ik geloof van zoo vet als het er ligt volgens zeggen geeft het corn er een derde meer als daar wij nu zijn en nu wenschen wij ulieden allen te zamen veel zegen en geluk in het pas Nieuw begonnen Jaar. en ook inzonderheid u Grootmoeder daar gij al oud begint te worden zoo wenschen wij dat gij u dagen in gezondheid mogen slijten tot vreugde van ons allen en van de verdere famielie die u omringen opdat gij nog wat gespaard moogt worden. Zoo eindigen wij Na u allen te groete en Noemen ons u klein kinderen L.Gorter A. Brouwer en achterkleinkinderen Marijtje Grietje en Lourens Lourens word een dikke jonge

Orange Citij 4 April
1894

XXII. Simon Prins aan Maartje Kooiman-Groot te Andijk :

Geachte Tante Metdeze laten wij u weten dat onze geliefde moeder Hiltje Blokker in den ouderdom van 78 jaar en 9 maanden overleden is ofschoon al lang hulpbehoefend is ze nu toch nog onverwachts van ons weggenomen Wees zoo goed en maak 't ook bij D Groot bekend ? Wij mogen ons door's Heeren goedheid in de gezondheid verheugen, zoo ook bij Jan (Brouwer) en Grietje (Brouwer) daar hebben we gister nog geweest want moeder was bij Jan waarvan gijheden de Hartelijke groette hebben moet. Wij zijn hier best in ons schik en begeeren ons oude plaats te Andijk niet graag terug. Hopende dat deze u in gezondheid mag toekomen Na groette Uit aller naam
S. Prins

N.B. Deze brief munt uit door zeer net handschrift, Simon Prins was blijkbaar beter ontwikkeld dan de Brouwers.

XXIII. Reinder Brouwer aan Maartje Kooiman-Groot te Andijk :

Orange sitij 25 junu(1898 ?) Geliefde Grootmoeder enz

ik vat de pen eens op om u een lettertje te schrijven, en kan melden datte wij allen Gesund zijn. hopende van u lieden het zelfde. Wij hebben van daag allen naar (de) kerk Geweest maar moesten maken datten wij tehuis kwamen om een donderbui het is hier tegen woordig aardig nat maar warm zoo datt de Graanen er Goed voor staan, de haver begint the aaren, en de Gerst steet zoo wat alles in de aar, de korn is aardig achte(r)lijk en aan de dunnen kand om datten wij te lang kout gehad hebben, maar heeft nu Goeje Gang met deze warmte, wij hebben vant jaar niet zoo veel korn als verleden jaar, wij hebben 50 akkers corn 80 akkers tarwe 30 ackers haver Wij hebben nu 200 akkers land te bewerken, dus dat is geen schraaper werk maar alles met mezienerie ik heb beloofd om u eenige boeken te sturen daarom zal ik er in kort wel wat sturen, Gij zult zeker ook wel nieuw schierig wezen haar de toestand van Maartje Wij hebben Gister bericht gehad, zij was Gezond en at Goed maar was anders Ruuw over haren (haar) kleeren, en ander(s) stond er ook niet (in) ik heb in kort in Hornick geweest bij Lourens(Gorter) en jelle kroeze (zijn zwager) daar was het ook alles Goed zij zijn daar best tevreden het stond er daar ook mooi voor Toen heb ik jelle een paart Gebracht wand hij moest nog wat breken en dat is tekort voor twee paarden, maar dat was een heele rijs op paart 60 mijl dat is 9800 akkers breedte en een akker is hier 9 treede dat ik was blij dat ik er was toen heb ik vier koeien gekogt zij zijn bij jelle om de halft van de kalfe dan heb ik er niet om te denken ze zitten allen met kalf met september moeten zij kalfen ik Geef 32 dollars het stuk ze betalen 7 a 8 dollars voor een pasGeboren kalf ik dank dat levert Goeje percente op zoo koomje zoo zachiesaan in vee daar zit hier het meeste voordeel in je kunt daar zoms Grootte koppels zien daar bij lourens is een kerel die heeft er wel 300 hondert in land dat zulken maken Gelt als water, men hoort hierniets Geen klaagerij want het staat er Rijk voor en verleden jaar toen wast een peste krop oost als pieter baas hier nu een(s) was dan zag hij wat anderen Gewassen als toen (nj hier eerder was) wij hebben

hier gauw een feest met de 4de juli een Nationaal en ook een kristelijk feest dat zij allen jaren hier houden voor de zending, Wel ik moet Gauw ijndigen want het (blad) is Gauw vol, ik ban van daag jarig Geweest en bin nu 22 en weeg 174 pont wij verwachten nu eens spoedig een lettertje terug, want wij willen ook nog wel een(s) Graag wat weten van ons Geboorteplaats weest GeGroet van ons allen en die zich Noem(t)

Reinder Brouwer J z

XXIV. Jan Brouwer Pz. aan Maartje Kooiman-Croot, Piter Kooiman Pz en
Trijntje Kooiman-Groot te
Oran Citie 12 Nov 1898 Andijk :

Gelievde Moeder zuster en broeder daar ik al lang hat moeten schrijven maar de drukte heeft het verhindert tot nu toe, wij zijn door Gods Goedheid alle redelijk wel, en de toestand wegens Maartje Dat is min het verstand zeer Gering zij weet maar wijning van ons af een week of wat Geleden het (heeft) de schoonvader van Piter en Willem haar nog bezogt en reden hij zelv ook een snaar (familielid) daar het (heeft) in dat Gestig maar hij zij het was min ze kan de hande niet terug houden als een mansperzoon haar bezoekt truerig toneel og moeder zusster en broeder het kan mij zoo aanGaen dat ik in kord (laatst) nog tegen Domenie breen zij dat als ik wist dat haar ziel behouden was dat ik wel wou dat de heerre haar maar tuis haalde dog des heerren wille Geschiede hij doet Geen rekenschap van zijb daade want wie kan zijn hand afslaan en zegge wat doet Gij veel erger is verdiend en (Hij) doet niet met ons naar onze zonden, og swager P Kooiman dat wij maar stik Gemaakt mooge worde wand het vles onderwerpt zich de wet niet og dat de heillie(ge) geest ons harte bewerke om stil te rusten in Gods wil o trijntje Grood de heere bewerke uw harte om den heere aan te roepen ~~hij~~ hij te vinden is hij het een onuitputelijke bron van zaligheid die springt tot in het Ewigge leven en die van dat water drinkt zal in der ewigheid niet niet dorste, en og moeder de heere geve u in uwe ouderdom om veel in de nabijheid des heerren te verkeren dat Geve God de heele famielie is mijn wens het is met ons kindere alles Goed bij p(ieter) en Willem heb ik van (de) week nog weest elk een kind bij Willen staat de tweede te komen bij hiltje en haar man Alles Goed die hebbe er twee loure(ns) en Antje ook wel die hebbe er 6 reinder nog tuis nog niet(s) aan de hand bettje is Grood en vlug Groote kammerads met Antje en Grietje baas Antje baas die vreijt Cornelis 8 jaar de kleine Jan 6 Jaar van morgen lag het sarderijk wit van sneeuw maar is haast weer weg, we hebbe hier een voordeelig Jaar de krop best 119 buszel tarw 50 el 51 cent 120 Akkers korn van 50 tot zestig buszel per Akker 22 cent 100 Akker (?) bij de famielie alles Goed zoo ver ik weet blaas (Groot) (heeft) het zoo nu en dan nog al een(s) in het lijv dat zal vrees ik nog een(s) mis loope, ik eindig zoo noem ik mij uw kind broeder en zussters J P Brouwer en vrouw en kinderen

XXV. Jan Brouwer Pz. aan Maartje Kooiman-Groot en familie te Andijk :
Oran(ge) Citi 12 Maart 1899 Gelievde Moeder en verdere famielie

ik kan ulieden melde Dat wij door Gods Goedheid alle Nog Gezond mooge verkeere hoope van ulieden het zelfde sangaande Maartje is nog zoo het zelvde Verstand heel klein het vald mij hard bij Pieter (Brouwer) alles Goed een kind Bij Willem het zelvde een kind De tweede staad te Koomen Hiltje heeft er ook twee alles Wel Antje het de heele winter Onklaar Geweest maar is nu Weer Goed zij zijn vertroken Naar hornick daar is hiltje ook 60 mijl van hier Antje baas die vrjd met een Vrieze Jongen

bettje is een flinke meid de Groosd in huis. reinder weegt 170 pon(d) ik heb mijn tarw verkogd Voor 44 dollars den Akker Daar heb ik 22 hondert en 50 Dollars aan verdiend Dat dat Geld dat ik v(an) Vader En u moeder heb mee Gekreegen Dat deel heb ik nu ~~weer~~ weer uitdeeld aan ieder van mijn kindere dan kunne zij het zelf Gebruike Daar heb ik zoo veel m(ee) (ge)wonnen Als dat ik kaptaal bedroeg Dat is nu mijn eagen. Als ik mijn tarw niet verkogd Dan had ik het te krap om De kindere het haare te Geven En nu kan ik het best doen Dan ben ik vrij van alle(n) op dat ze niet zegge ik wou dat vader mij mijn deel maar Gav dat haar ook wetting toekomd nu zijn zij alle blijd dat ze het krijge het land is hier te duur tegen die prijs om het er uit te maaken nu wil ik zoo de Heere wil na(ar) hornick ddar is besd land vlak land daar word het nog verkogt voor twintig Dollars bre(n)gd daar even zoo veel op als hier dan denk ik daar een tagtig (acres) weer te koopen mijn huis Gezin word kleiner en ik ouder bijna 59 Jaar waartoe zoo(n) Grood bedrijf en dan heb ik weinig skuld toen ik hier kwam moest ik Alles op skuld beginne zoe als Paarde koeje varkens en mezienerie dat meer dan Duizet dollars op nam dat heb ik ook vrij dus nu kunt Gij zelf rekene of dat Geld dat ik m(ee) kreeg van ulieden niet Goed heeft Gewonnen ik ben nogmaals dankbaar daar voor De heere helpe mij verder is mijn wens want buiten hem zijn wij niets minder dan een druppel aan den emmer en een stofke aan (de) weegschaal nu de Heere zegene ons hier en ulieden daar en Geve ons een ruike ingang in het ewigge leven
J(an) P(ietersz.) B(rouwer) en G(rietje) B(rouwer) en kindere

XXVI. Willem Brouwer Jnz. aan Maartje Kooiman-Groot te Andijk.

Geliefde Grootmoeder, Jour dezen laat ik u weten dat wij nog ons gezond mogen bevinden hopende dat het daar bij ulieden hetzelfde mag wesen is ons se wensh en daar het nu zoo ik meen zoo wat twaalf jaar is geleden dat ik u voor het laatst gezien heb zou ik heel graag daar nog eens in holland verkeere wille, en u lieden op zoeke wille, maar ik vrees dat wij elkander niet meer zulle zien aan dezen kant van het graf, want daar ik nu getrouwt ben en twee kinderen heb, zoo zou ik geen rust hebbe om zoo lang weg te gaan, maar nu zullen wij ons potretten maar over sturen van mij en (mijn) vrouw, en de kinderen zullen wij later ook sturen want die zijn er nog niet op, maar ik denk die zou gj ook wel eens zien wille, nu dan nog een weinig geduld, wij hebben verleden week bij vader geweest en daar was ook alles gezond en met maartje een weinig beter, zoo als vader zeide en (zij) worde kalmer, en behoefde niet zoo veel oppassing meer zoo als ze melden uit het gestigh, en zij krijgt daar een uit neem mende oppassing maar ik hoop tog dat zij maar weer goed en wel mag thuis kome en (wij haar) in ons midden weer hebbe oom (Fiter) Sluis (heeft) de kanker en tante heeft het ook gehad maar is zoo t heet weer beter en nu heeft de vrouw van wouter sas diewertje het ook gekregen, zoo dat die ook weg moet en oom sluis is ook nog weg zij gaan zoo wat 30 (of 80 ?) mijl hier vandaan daar woont een dokter die het genezen kan zoo hij zegt, maar het kost haar ieder zoo wat 200 dollars maar als ze maar weer beter mogen worden is dat niet zoo slim het is hier een prachtige mooie winter, iedere dag mooi weer en heel niet koud en geen sneew, zoo dat de boeren goed in haer shik zijn, want het kost nu zoo wat niets aan voeder voor t vee, zij gaan iedere dag de cornstokke in, en het sheelt ons ook versheidene dollars, want wij hebben zoo wat 85 stuks en een 80 varkens en 8 paarde. wij hebben gelukkig goed ons brood en gaan zoo zagjes een beetje vooruit zoo dat wij zijn hier goed tevreden en die werke wil is het hier ook bepaalt wel goed voor want het is hier beste grond nu zal ik hopede dat gj nog eenige jaren onder de levende mag verkeren is onsse wensh ontvangt hier mede de groetenis van ons Willem Brouwer en vrouw

Perkins
Jan. 4
1900

Oude brieven uit Amerika, 17.

XXVII. Reinder Brouwer aan Maartje Kooiman-Groot te Andijk :

Orange sitij 20 februari (plm.1900) Geliefde Grootmoeder

ik vat de pen eens op om u even een lettertje te schrijven, wij zijn allen nog goed gezond en hopen van u lieden het zelfde, wij hebben op heden heel mooi weer, snacha een Wijnig sneeuw en vriezen, maar bij dag zonne-schijn en eenig wint, het is mooi weer voor het vee, want die lopen hier in dekorensokken en hebben het er bst in of snachs krijgen zij wat opgehakte kornstokken dien (-die) je ophakken (moet) voor de vorst en de paarden lopen er ook in zoo dat daar wijnig mee te doen is, varkens hebben wij niet veel 85 jongen en 8 ouden maar wij hebben verleden herfst 30 verkocht voor 295 (dollar) de hondert pond wij hebben verleden jaar geen klagen, wij hadden 12 en een half bussel tarwe van de akker tegen 80 cent met zoo veel bussels maar een beste prijs corn hadden wij 33 b(ussel) per akker tegen 20 cent wij hadden zoo wat 2000 bussel maar moeten 1000 bussel houden voor de paarden en varkens, het is hier makkelijk wegbrengen wagen en al wort gewogen zoo ook laat je de wagen dompen zoo dat je er niets aan te doen hebben, Jan Spoelstra heeft in kort oock bij ons geweest uit takota hij had daar van (t) jaar een goeje oo(g)st, en is wel te vree in amerika, eergisteren hebben wij een brief gehad van het gesticht waar maartje is, en is aldus slaapt Goed eet Goed is best tevreden en haar verstant heldert iets op, wij krijgen alla maante bericht, mag het zoo maar door Gaan als het laaste (bericht) dan is er toch hoop, maar zijn will geschiede, hij weet hoe het uit lopen zal, en mogten wij dan daar maar in berusten, dat zal zeker het beste zijn Vader is er menigmaal bedroeft onder maar was zeer verblijd met het laaste bericht dat de verstantvermogen wat beter zijn, bij pieter is het een jonge dochter maar wij hebben er nog niet geweest, want het is twintig mijl bij ons weg en het is op heden een slechte Road weg(zeg maar rotweg) de jongens hebben daar een heelen mooien boerdenj een Groot huis en een stal van 30 voet breed en 80 voet lang en daar ng nog weer een lange schuur achter wij krijgen er van (t) jaar nog weer 80 akkers bij dat nu hebben wij 320 akkers wij krijgen nu een knecht, dat is alles om huis heen dus nu hebben wij niet veel te rijen, ik wou wel dat u lieden de mezienerie er eens zag een zaaijer is 8 voet breed en en een egg 14 voet en een dis (discus)(schijveneg) welke het Graan er in werkt ik zal wel er eens een boekje sture daar ze in staan jelle krooze en hiltje Gaan naar hornick toe daar hebben zij een farm gehuurt 400 akker voor 400 dollars met haar twejen trijntje Groot is GeopenReert en is Goed Geslagen en is nu weer tehuis ik zou u lieden Gaarne eens een bezoek brengen willen dan kon ik nog eens water zien want dat kam je hier bijna niet te zien en ik denk wij zouden malkander niet meer kennen maar dat was het ergste niet maar het Geld want dat kost nog alwat ik moet er meestoppen want het is voertijd en dan krijgen wij van avent nog buarters dat ik wensch u allen een gezegent Nieuwjaar toe Na hartelijke Groete van ons allen noem ik mijn R Brouwer Jz

XXVIII. Antje Gorter-Brouwer aan Betje Kooiman Pd. te Andijk

Zonder plaatsnaam. 2 februari 1902 Geliefde tante

wij zijn alle nog gezond en hopen van ulieden het zelde oom kooihaas schreef dat gij woont nog en de kapberg en gij had de zelde meid van grootmoeder wij hebben al zeven kinderen de oudst is 12 en de jongste een jaar twee meisjes en 5 jongens ik wou dat ik er is kome kon te warschijp pee bet weetje het nog dat ik vaak en je kas zat te strunen wij hebbe hoort dat oom piet(er Kooiman) was weer trouwt met saitje bart hoe ist met maartje kooiman (x Fokke Bootsaaen) hoe veel tantezeggers

maar als het maar mode is dan geven ze daar niet om. Vader die zou een brief naar Peet Bet schrijven en hij zei dan moest ik een brief naar u schrijven anders was het ook net of wij jullie heelemaal vergeten waren en zoo is het toch nog niet. Ik zal nu maar eindigen want zij komen weer uit de kerk en nu beginnen zij weer zoo te praten en ik weet niet veel nieuws meer dan later maar weer eens wat meer nu weet gegroet van Tjintje Kooiman ik heb gemeen leelijk geschreven maar dan moet je daar maar niet naar kijken nu schrijf gauw terug

XXXI. Cornelis Kooiman Wz. aan Metje Kooiman Pd.

Hawarden 17 Jan 1910 *B. Kooiman*

Gel(iefde) Tante !

Het wordt wel eens tijd, dat gij ook eens een brief van ons krijgt, gij hebt misschien wel eens gedacht, dat wij u vergaten, maar er is telkens weer zooveel te schrijven, zoodat de een naar wat op den ander moet wachten. wij zijn door Gods goedheid allen gezond en wenschen ook u datzelfde voorrecht toe. onze kinderen leven hier gezonder dan in Holland, Wouter heeft nog in 't geheel niet zoo gehoest als hij op Andijk soms deed ook gaat het met Aafje beter als voorheen ze zijn hier goed tevreden, Wim is hier goed in zijn element, hij kan hier bij paarden en koeien, hij rijdt al op paard, even alsof hij het al jaren gedaan heeft. Aafje en Wim gaan geregelde met elkander naar school het was voor Aafje niet zoo nodig, wat lezen, rekenen en schrijven betreft, maar het is meer om de taal te leeren, want het is wel noodzakelijk om de taal te kennen anders kan men hier niet veel beginnen. wij wonen nu maar 10 minuten van de school, maar met Maart moeten wij verhuizen, dan zijn wij 35 minuten van de school dat is wel wat ver, want de weg is hier vaak zoo slecht, vooral niet beter als vroeger bij U in de Horn. maar men kan altijd niet zoals men het liefste wil. wij zijn blij dat wij moeten verhuizen, niet omdat dit huis niet goed is, maar hier is geen land bij, en daar wij nu komen is 160 acres land bij, dit is voorloopig voor ons genoeg. bij gezondheid kunnen wij met ons eigen volkje het goed bewerken. als wij daar zijn wonen wij een ruim half uur van de kerk en van de winkels, dat is naar hier gerekend dichtbij, want de afstanden zijn hier veel verder dan bij U. als men hier eerst is, lijkt het zeer eenzaam, de huizen staan ver uit elkander. het is ongeveer zoo, bij U vandaan naar J(an) Boeder en dan weer naar oom (Simon) Koolhaas. het is een enkel geval dat er 2 huizen vlak bij elkander staan. waar wij nu komen, zijn onze naaste buuren minstens 10 minuten van ons verwijderd, maar daar gewent men wel aan. wij wonen nu dicht bij Lourens (Gorter) en Antje (Brouwer) daar hebben wij al heel wat omgang mee gehad. het spijt ons wel dat zij verhuizen gaan, want zij gaan wel wat ver om dan met elkander te verkeerren. wij komen dan zoo ver van elkander, als van Andijk naar Purmerend. Metje Brouwer woont zoowat een uur van ons af, van die haar men heb ik laatst nog een paard gekocht, die hebben goed hun brood. bij Piet (Brouwer) Willem en Hiltje ben ik verleden herfst ook eens een keer geweest, Piet heeft rijk zijn brood. ook Hiltje heeft het goed, die zitten beiden op de farm, wat de gezondheid betreft is het met Hiltje niet zoo mooi, zij zijn bang dat zij teringlijderes is. Willem is niet op de farm, die is landagent en gaat met de auto de Country door, of hem dit een goed bestaan oplevert weet ik niet. bij oom Jan en Reinder zijn wij nog niet geweest. Simon Prins en Antje hebben wij een keer gesproken in de stad, wij ontmoeten elkander geheel onverwacht, dus wij keken allen vreemd op. zij waren niet veel veranderd in die 16 jaar dat wij elkander niet hadden gezien. het is hier voor ons een heel ander leven dan wij gewoon waren wij maken nu onze eigene boter en kaas wij hebben al aardig een toom kippen, wij hebben nu 5 koeien en 2 paarden, wij moeten nog 4 koeien koopen en minstens nog

(het slot ontbreekt)

XXXII. Cornelis Kooiman Wz. aan Betje Kooiman Pd. te Andijk:

Zonder plaatsnaam. Geen datum.

Gel(iefde) Tante !

Trijntje zei, zij had een brief voor Anna (de Vries) klaar, ik dacht dan zal ik nog maar een briefje aan J schrijven, hoewel ik niet veel tijd heb, want het is tegenwoordig nogal druk met het werk. Het was hier droog op het land maar wij hebben nu aardig wat regen gehad, zoodat wij nu het land goed kunnen bewerken, haver, gerst en tarwe staat mooi boven den grond. en de volgende week is het zoo wat tijd om het Corn te planten. Het gras begint nu ook mooi te groeien door de regen en de boomen staan in bloei, zoodat wij ook hier de mooie tijd tegemoet gaan met onze boerderij gaat het tot nog toe niet zoo kwaad, met de varkens gaat het vrij goed wij hebben klein en groot zoowat (?) stuks en nu kunnen er nog 4 of 5 zeugen biggen krijgen zoodat als zij gezond blijven wij dan al mooi op gang zijn. Het zal mij benieuwen of Piet Sluys en Ma (aartje Kooiman) zich op den duur op Andijk wat thuis zullen gevoelen ik denk als men eenmaal Amerikaan is geweest, valt het niet mee om weer als Hollander te leven. nu zijn zij hier altijd in de stad (Grand Rapids) geweest, daarom zijn zij misschien nog weer spoediger aan het oude gewend dan wanneer zij in de Country waren geweest. want wanneer men hier als farmer heeft geleefd, dan denk ik zal het Andijker landwerk zoo iemand verbazend tegenstaan. wij zijn hier als gemeente al eenigen tijd vacant. wij hebben al tweemaal beroepen, maar ook al tweemaal is voor die roeping bedankt, nu is er de volgende zondag weer stemming. wij zullen hopen dat het daer eens moge slagen. het gaat wel eens niet zoo best om in een kleine gemeente midden in de country een domine te krijgen. het plan is om de komende zomer hier nog weer twee maanden Christelijk onderwijs te laten geven. voor geregeld Christelijk onderwijs is de deelname niet groot genoeg. of wonen de mensen wel wat ver van elkander. hoe maakt gij het Tante leeft gij nog(....? onleesbaar) wij horen niet veel van U als gij nog wat schrijven kunt moest gij ons ook een briefje schrijven wij wenschen U des Heeren zegen toe zoowel stoffelijk als geestelijk en noemen ons na groete G. W. Kooiman en gezin.

~~XXXXXXXXXXXX~~ Lourens Gorter ?

XXXIII. ~~XXXXXXXXXXXX~~ aan? (klein fragment)

... goed welstand moogt ontvangen en kan u lieden Door Godsgoedheid laten weten als dat Antje den 12 Juli heel voorspoedig is bevallen van een dochter dat het is alweer overvloedige stof tot dankbaarheid gaafve De.....aan de ommezijde : want gezondheid is een groote schat het staat er anders met de bouwerij weer niet gunstig (voor) uit de berichten te ontdekken het is hier de laatste tijd hard bijgekomen dat ons bouw staat behoorlijk (de rest ontbreekt.

Deze 33 brieven heb ik in Oktober 1966 overgeschreven, de originelen heb ik van Willem Kooiman Ppz. gekregen, maar om de vele schrijffouten heb ik ze overgetikt. De ontbrekende woorden heb ik aangevuld en de enkele vreemde woorden vertaald, dit staat dan tussen haakjes. Van interpunctie hadden die oude farmers geen begrip, daarom heb ik om de goede leesbaarheid te bevorderen, de punten en komma's met de balpen ingevoegd. Al dit werk leek mij de moeite wel waard!

Andijk, 26 Oktober 1966.

Piet Kistemaker.

SIMON PRINS
TO MAARTJE KOOIMAN-GROOT

ORANGE CITY, IOWA
TO ANDYK, THE NETHERLANDS

APRIL 4, 1894

Dear Aunt:

We hereby inform you that our beloved mother, Hiltje Blokker, died at the age of 78 years and 9 months. Although helpless for a long time, she was still taken from us suddenly. Please be so kind as to notify D. Groot also. By God's grace we are enjoying good health, and Jan (Brouwer) and Grietje (Brouwer) also. We were there yesterday because Mother was at Jan's. They send their greetings to you.

We are enjoying ourselves here very much, and would not care to return to our old home in Andyk.

Hoping that you will receive this in good health, with greetings.

In the name of all of us.

S. Prins

[Note: This letter stands out because of its neat handwriting. Simon Prins was seemingly better educated than the Brouwers.]

in Holland en ik geloof van zoo vet als het er ligt volgens zeggen geeft het corn er een derde meer als daar wij nu zijn en nu wenschen wij ulieden allen te zamen veel zegen en geluk in het pas Nieuw begonnen Jaar. en ook inzonderheid u Grootmoeder daar gij al oud begint te worden zoo wenschen wij dat gij u dagen in gezondheid mogen slijten tot vreugde van ons allen en van de verdere famielie die u omringen opdat gij nog wat gespaard moogt worden. Zoo eindigen wij Na u allen te groete en Noemen ons u klein kinderen L.Gorter A. Brouwer en achterkleinkinderen Marijtje Grietje en Lourens Lourens word een dikke jonge

Orange Citij 4 April 1894

XXII. Simon Prins aan Maartje Kooiman-Groot te Andijk :

Geachte Tante Metdeze laten wij u weten dat onze geliefde moeder Hiltje Blokker in den ouderdom van 78 jaar en 9 maanden overleden is ofschoon al lang hulpbehoefend is ze nu toch nog onverwachts van ons weggenomen Wees zoo goed en maak 't ook bij D Groot bekend ? Wij mogen ons door's Heeren goedheid in de gezondheid verheugen, zoo ook bij Jan (Brouwer) en Grietje (Brouwer) daar hebben we gister nog geweest want moeder was bij Jan waarvan gijheden de Hartelijke groette hebben moet. Wij zijn hier best in ons schik en begeeren ons oude plaats te Andijk niet graag terug. Hopende dat deze u in gezondheid mag toekomen Na groette Uit aller naam S. Prins

N.B. Deze brief munt uit door zeer net handschrift, Simon Prins was blijkbaar beter ontwikkeld dan de Brouwers.

XXIII. Reinder Brouwer aan Maartje Kooiman-Groot te Andijk :

Orange sitij 25 junu(1898 ?) Geliefde Grootmoeder enz

ik vat de pen eens op om u een lettertje te schrijven, en kan melden datte wij allen Gesond zijn. hopende van u lieden het zelfde. Wij hebben van daag allen naar (de) jerk Geweest maar moesten maken datten wij tehuis kwamen om een donderbui het is hier tegen woordig aardig nat maar warm zoo dat de Graanen er Goed voor staan, de haver begint the aaren, en de Gerst staat zoo wat alles in de aar, de korn is aardig achte(r)lijk en aan de dunnen kand om datten wij te lang kout gehad hebben, maar heeft nu Goeje Gang met deze warate, wij hebben vant jaar niet zoo veel korn als verleden jaar, wij hebben 50 akkers corn 80 akkers tarwe 30 akkers haver Wij hebben nu 200 akkers land te bewerken, dus dat is geen schraaper werk maar alles met mezienerie ik heb beloofd om u eenige boeken te sturen daarom zal ik er in kort wel wat sturen, Gij zult zeker ook wel nieuw schierig wezen haar de toestand van Maartje Wij hebben Gister bericht gehad, zij was Gezond en at Goed maar was anders Ruuw over haren (haar) kleeren, en ander(s) stond er ook niet (in) ik heb in kort in Hornick geweest bij Lourens(Gorter) en jelle kroeze (zijn zwager) daar was het ook alles Goed zij zijn daar best tevreden het stond er daar ook mooi voor Toen heb ik jelle een paart Gebracht wand hij moest nog wat breken en dat is tekort voor twee paarden, maar dat was een heele rijs op paart 60 mijl dat is 9800 akkers breedte en een akker is hier 9 treede dat ik was blij dat ik er was toen heb ik vier koeien gekogt zij zijn bij jelle om de halft van de kalfe dan heb ik er niet om te denken ze zitten allen met kalf met september moeten zij kalfen ik Geef 32 dollars het stuk ze betalen 7 a 8 dollars voor een pasGeboren kalf ik dank dat levert Goeje percente op zoo koonje zoo zachtaasaan in veer daar zit hier het meeste voordeel in je kunt daar zoms Grootte koppels zien daar bij lourens is een kerel die heeft er wel 300 hondert in land dat zulken maken Gelt als water, men hoort hierniets Geen klaagerij want het staat er Rijk voor en verleden jaar toen wast een beste krop oost als pieter baas hier nu een(s) was dan zag hij wat anderen Gewassen als toen (n) hier eerder was) wij hebben

DUTCH IMMIGRATION

Name Uisser, K

Occupation Farmer

Sex Male

Age of head of family or independent person 34

Religious Affiliation Of the Seceders

Class Not Well-To-Do

Assessment Not Class -

Number of women taken along 1

Number of children taken along 3

Number of servants taken along 0

Reasons stated for emigrating Economic Improvement

Destination USA

Year of Departure 1867

Province Noord Holland

Municipality Opperdoes